

HUNSFOS POSTEN

NR. 1 1963 15. ÅRG.

INNHold

Nye problemer. Av direktør Gunnar Borgen ..	side 1
Vi gratulerer med de runde år	« 2
Takk	« 3
Dødsfall	« 3
Hunfosposten for 10 år siden	« 3
Flomløpet støpt ferdig	« 3
Avslutningsfest for kurs	« 4
Glimt fra Afrika. Av K. A. Flood	« 5
Fra gamle dage	« 7
Svovelforbrenningsanlegget	« 8
Jernbanesporet høytidelig åpnet	« 10
På studiebesøk på Hunsfos	« 10
Bridgeproblem	« 10
Stor stas for de aller minste	« 11
Taubanen snart en saka blott — og noen minner	« 12
Endringer i den tekniske administrasjon	« 13
Arbeiderforeningens årsmøte	« 13
Den muntre siden	« 14
Vellykket tur til Akers Mek. Verksteds	
store skistafett	« 15
Harald Nordbø ble beste løper i kretsmester-	
skapet over 10 km	« 16
Fin vintersesong for bedriftsidretten ved	
Hunfos	« 17
Bedriftsmesterskapet i hopp	« 17
Hunfospostens kryssord	« 18
Sjakk	« 18
Nordenfjeldsk foredlingssjå	« 18
Hunfos «dirigerer» hele fotballavdelingen	
i Vindbjart	« 20
Hunfospreget	« 20
Her skal renseribygget reises	« 20
Innvendig maling av tykkmassetårn	« 21
Idrett i gamle dager	« 22
Hunfos sterkest i 3 x 5 km stafett	« 23
Det første bedriftslangrenn som er holdt i en	
lysløype	« 23
Løsning på kryssord	« 24
Gullkorn	« 24
Små smil	« 24
Premierte forslag	« 24
Bygdelangrennet	« 24

*

Forsidebildet er denne gang viet Hunsfos' sterke stilling i vinterens ski-arrangementer for bedriftene. Den energiske løperen er Harald Nordbø som har vært bedriftsidrettslagets sterkeste løper i årets renn.

Foto: Per Henning Baugsto.

Nye problemer

I tillegg til de vanskeligheter vi hadde å stri med i 1962 har vi i år fått nye problemer å hankes med, skjønt disse vel må forutsettes å bli tidsbegrenset. Jeg tenker her på vann- og kraftsituasjonen, som i det øyeblikk dette skrives begynner å nærme seg det prekære. På den ene side har vannføringen i Otra måttet settes ned fra normalt 80 til 50 kubikkmeter pr. sekund, og for det annet er strømtilførselen mot vår kontrakt på primakraft på 5.000 kW fra V.A.E. redusert med 52 %. Dette har som kjent ført til stans av to av våre papirmaskiner og to tredjedeler av sliperiet, og at et betydelig antall av våre ansatte dessverre har måttet permitteres.

Hvorvidt det blir nødvendig å gå til ytterligere innskrenkninger ligger helt ut i værgudenes hender. Riktignok er det varslet at vannføringen må settes ytterligere ned om ikke situasjonen endrer seg innen meget kort tid, men vi får jo håpe at ytterligere drastiske forholdsregler må bli avverget. Selv om denne vinter er usedvanlig hard, må den jo engang ta slutt, og det er i alle fall et lyspunkt at våre magasiner ligger så lavt at virkningen kommer så å si momentant når vårværet setter inn. — I denne forbindelse vil jeg gjerne nevne at det er lite sannsynlig at vi igjen skal kunne komme i den samme situasjon som i år. For det første vil vi i forbindelse med Brokke-anlegget få større vannmengder til disposisjon for vår egen kraftproduksjon, og dernest vil produksjonen ved Brokke

bety en betydelig økning i distriktets strømtilførsel. — Dertil kommer ikke å forlemme vår nye kraftstasjon, som vi regner skal være driftsklar våren 1964. Denne vil komme til å bety et tilskudd på ca. 2.000 kW i forhold til hva vi kan ta ut i dag, på grunn av den større effektivitet.

Som nevnt er det tross alt et spørsmål om dager eller kanskje uker, når vi er over de vanskeligheter som vannmangelen forårsaker oss. Annerledes stiller det seg når det gjelder de markedsmessige bekymringer. Vi har nå slitt med disse gjennom lang tid, og jeg kan dessverre ikke se noen lysning eller stille noen bedring i utsikt. Tvert om må vi nok regne med at den nåværende tilstand vil komme til å forbli mer eller mindre kronisk i de nærmeste år. Dette vil derfor komme til å bety en uanstendig kamp og innsats fra vår side for å holde produksjonsapparatet i gang, og ikke minst for å gjøre produksjonen lønnsom med henblikk på å kunne utvide bedriften videre i takt med tidens krav.

Vennesla, 25. mars 1963.

75 år.

Martin Enersen blir 75 år 15. mai. — Han startet sin arbeidsdag ved Hunsfos Fabrikker 15. jan. 1916 og innehadde forlengst Norges Vel's medalje for

lang og tro tjeneste, da han gikk av på pensjon. Enersen er født i Vennesla, men dro i sine unge dager ut i verden og arbeidet forskjellige steder. Blant annet var han en tid innom en papirfabrikk i nærheten av Arvika i Sverige. Han har tre sønner i arbeid på Hunsfos. I vinter har Enersen vært en del dårlig, men vi håper han for lengst er frisknet til igjen, så han kan nyte våren og sommeren, når den omsider kommer.

*

75 år.

Maskinmester

Ole Hauge fyller 75 år 5. juni. Han er fra Heddal i Telemark og tok etter utstått læretid teknisk utdanning. I 1913 kom han som montør for

Norsk Elektrisk Brown Boveri til Hunsfos, hvor han ble ansatt som maskinmester året etter. Siden holdt han så å si trådene til det store fabrikkanklegget i sin hånd til han gikk av på pensjon etter sin over 40 år lange arbeidsdag ved bedriften ved nyttårsskiftet 1956/57. Han var da den funksjonær som hadde lengst tjenestetid ved fabrikk.

Nå nyter Hauge sitt otium, men han var i vinter endel plaget av sykdom.

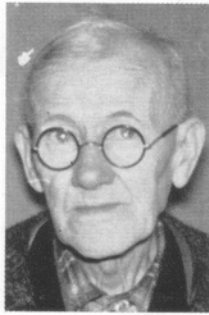
*

50 år.

Jørgen Fjell på Tomta fyller 50 år 13. april. Han begynte ved Hunsfos Fabrikker 11/1 1961.

*

Trygve Tellefsen ved PM 5-6 fyller 50 år 7. mai. Han begynte ved Hunsfos 11/1 1960.

75 år.

Nils Lislevand blir 75 år 25. april. — Han begynte ved Hunsfos Fabrikker 18/10 1913 og sluttet 28/8 1959 etter 46 års tjeneste. Selv sagt har han

da Norges Vel's medalje. Han var modellsnekker og likte seg godt i verkstedet. Lislevand virker frisk og rask for alderen, og et og annet har han da stadig å pusle med. Det blir både nyttig og unyttig, og tiden går, så jeg har det slett ikke verst, sier han selv.

*

70 år.

Sofie Baardsen fyller 70 år 16. april. Hun sluttet 13. juli 1957 etter 32 års tjeneste, idet hun begynte ved Hunsfos 15. april 1925 og var til å begynne med på sortersalen. Senere hadde hun med badet å gjøre og de siste årene før hun gikk over i pensjonistenes rekker ble hun overlatt oppsynet med Velferdslokalet.

*

70 år.

Olof Birger Olsson fylte 70 år 3. april og ble pensjonert fra denne dato etter å ha vært permittert en tid på grunn av sykdom.

Olsson er svensk av fødsel, men han kom til Norge allerede i 1913 og var på forskjellige slags arbeid, før han kom til Vennesla og begynte ved Hunsfos Fabrikker 3. september 1920.

*

50 år.

Sigurd M. Omdal ved PM 5 blir 50 år 2. mai. Han var første gang ved Hunsfos fra 20. januar 1937 til 18/8 1945 og begynte på igjen 22. januar 1951.

60 år.

Mekaniker August Kackowski i Verkstedet fyller 60 år 22. april. — Som det fremmedartede navnet forteller, er han utlending — fra Charkov i

Ukraina. Han kom som flyktning til Kristiansand for 16 år siden, arbeidet en tid ved Falconbridge og kom til Hunsfos Fabrikker 16/11 1954. Siden har han vært her. — Kackowski synes det er greit å bo i Norge og liker arbeidet bra. — Han giftet seg i Kristiansand for 8 år siden.

*

50 år.

Normann Abrahamsen på Salen blir 50 år 23. april. Han har vært ved Kalvild Træsliberi i 20 år og begynte ved Hunsfos 4/9 1961.

*

Carl Chr. Andersen i Sileriet fyller 50 år 24. april. Han ble ansatt ved Hunsfos Fabrikker 27/8 1953.

Her står det: Løs stramtsittende tøy og skaff vann. Leif, du løper etter vann!

HUNSFOSPOSTEN

Bedriftsorgan for
Hunfos Fabrikker

Redaktør: **Finn Hanssen**
(treffes i telefon 2 29 02, 2 99 80
app. 25 eller 2 99 82)

Redaksjonskomité:

Th. Halvorsen

T. Kittelsen

Georg Pettersen

Bjarne Grundetjern

Gunnar Strandberg

Utkommer fire ganger årlig

Trykt i

Fædrelandsvennen,
Kristiansand S.

Ettertrykk forbudt
uten spesiell tillatelse.

Redaksjonen avsluttet
mandag 25. mars 1963.

TAKK

Hjertelig takk til Hunfos Fabrikker for julegratialet til pensjonistene.

*

Hjertelig takk til Hunfos Fabrikker for gaven jeg fikk til min 60-års dag.

Ragnvald Moseidjord.

*

Takk til alle for oppmerksomheten på min 65-årsdag.

K. Kruse.

*

Hjertelig takk for all oppmerksomhet i anledning av min 60-års dag.

Georg Grundetjern.

*

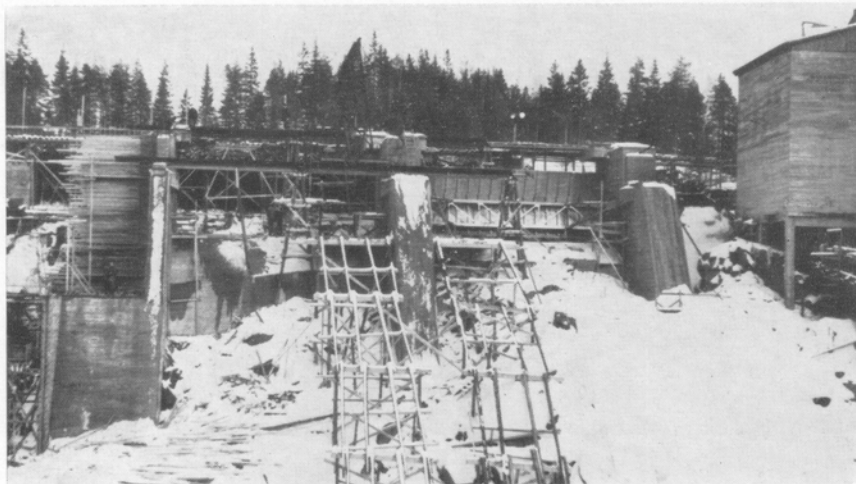
Hjertelig takk til Hunfos Fabrikker for oppmerksomheten på 50-års dagen.

Marta Falander.

*

Hjertelig takk for all oppmerksomhet til min 70-års dag.

Wilhelm Lie.

FLOMLØPET FERDIG STØPT

Arbeidene på det nye Kraftanlegget har gått jevnt framover. Det har vært en sur jobb for dem som har holdt på der. — På bildet ser vi flomløpet som nå er ferdig støpt. Østre flomluke er under montering. Begge lukene skal være driftsklare til vårfloppen, om det skulle bli bruk for dem.

— Når den gamle dammen er fjernet, vil det nye flomløpet med begge luker helt åpne kunne avlede 300 m³/sek. uten at vannspeilet i det indre basseng stiger over den normale driftsvannstand på kote 37,80.

DØDSFALL

Karl Strandberg døde 24. desember, altså på selveste julaften. Han hadde vært syk nokså lenge og var av den grunn permittert fra høsten 1961. Strandberg ble 63 år gammel. Han var ikke fylt 15 år da han begynte ved Hunfos Fabrikker 15. mars 1914. Han arbeidet en tid på saga, der både hans far og bestefar var. Senere skiftet han til andre plasser, inntil han i 1927 begynte som merker.

Som den pliktoppfyllende mann Strandberg var, fikk han alt i 1952 Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste. Han var mye syk, men bar det hele med godt humør. Alltid hadde han et vennlig ord, og for Hunfosposten var han ofte til stor hjelp. Vi takker ham for det, og lyser fred over hans minne.

Vår hjerteligste takk for oppmerksomheten til bryllupet, til arbeidere og formenn på skift 2, avdeling I og II.

Kirsten og Thorbjørn Olsen.

*

Min hjerteligste takk til alle arbeidskamerater på salen for all deltagelse ved min kjære mann og vår far, Karl Strandbergs, bortgang.

Ester Strandberg. Barna.

*

Takk for julegaven fra Hunfos Fabrikker.

Karl Vehus.

„HUNSFOSPOSTEN” FOR 10 ÅR SIDEN

HUNSFOS VIL STILLE 2 FOTBALLAG TIL BEDRIFTS-SERIEN

På siste styremøte i idrettslaget ble det tatt beslutning om å stille 2 lag i fotball i år. Alle som er interessert skulle således få anledning til å delta i kampene. Det ble videre opplyst at interessen for damehåndball er stigende, og også her vil Hunfos kunne stille 2 lag. Idrettslaget vil henstille til alle medlemmene om å slutte opp om utlodningen for å hjelpe damene i vei med håndballen.

*

NY KOMPOSISJON

Papirmester Willy Jensen har komponert en vals som han har kalt Sugevalsen. Den fikk sin uroppførelse på Bedriftskorets årsfest og gjorde her stor lykke. Den er utsatt for piano, trekkspill, fiolin og slagverk. Komponisten spilte selv fiolinstemmen ved uroppførelsen. Det skulle være unødvendig å nevne at den måtte spilles da capo diverse ganger. Det blir sikkert sommerens store slager.

Avslutningsfest for kurs

Før jul var det igjen avslutningsfest for kurs i Velferden, og denne gang møtte deltagere fra kurs for laborantene, samt fra kurs for sjåførere, truckførere m. v. og fra cellulosekurs for å motta diplom. — Hunsfosposten har tidligere omtalt kursene før de var avsluttet, og vi vil nå offentliggjøre kandidatene.

LABORATORIUM

Følgende laboranter har avsluttet NKS-kurs i kjemi med realskolens pensum og har utført over 70 eksperimenter på laboratoriet:

Kristian Tharaldsen
Magnus Andersen
Alf Tobiassen
Omar Gundersen
Jan Petter Wilhelmsen
Kåre Lindekleiv
Mardon Lie

Alle fikk meget tilfredsstillende — det beste som gis. Samtidig har disse avsluttet realskolens pensum i aritmetikk:

Kristian Tharaldsen
Magnus Andersen
Alf Tobiassen
Omar Gundersen
Kåre Lindekleiv
Bjørn Ingebretsen
Erling Nordal

Alle fikk særdeles tilfredsstillende. 3 stk. fortsetter med kurs i geometri.

Deltagere på kurset for sjåførere, truckførere o.s.v. høsten 1962:

FRA TRANSPORTEN

(11 av 17 mann):

47 Kr. Svaland
289 T. Holtet
302 S. Larsen
305 T. Neset

306 G. Andersen
308 G. Neset
500 P. Martinsen
845 T. Bjørndal
937 T. Bakken
273 J. Linjord
781 J. Rustad

FRA TOMTA:

291 G. Fjermedal
235 G. Lundevoid
268 K. Nordbø
711 N. Åsheim

FRA SORTERSALEN:

457 Asbj. Grundtjern
462 A. Ravnevand

FRA PM 5—6:

933 K. Skaali
 Lærere var E. Løvland og Thygesen.

CELLULOSEKURSET:

Emnet for høstens kurs var: Ved-anatomi, syrehus og kokeri. Lærer var L. Lunde. Disse fikk diplom:

H. Skaiaa
L. Neset
O. Lundevoid
M. Skomedal
O. Lian
O. Omdal
K. Lunden
B. Friberg
E. Juklerød
G. Stølen
M. Omland
A. Ranestad
O. Ellingsen

Våren 1963 fortsetter kurs i siling og bleking med 19 deltagere, d.v.s. omkring halvparten av cellulosefabrikkens betjening.

*

Ved kaffebordet ble det holdt taler av lærerne som understreket betydningen av kursene, og takket elevene for den meget store interesse de hadde lagt for dagen. Spesielt ble fremhevet den store fremtøtepresent. O. Omdal takket bedriften og lærerne for kurset. — Kittelsen takket lærerne og elevene for vel utført arbeid.

Senere på aftenen ble det utplukket en såkalt hjernetrust som er avbildet ovenfor. Fra venstre har vi laboratoriet ved Andersen, Gundersen og Tharaldsen, så Transporten ved N. Åsheim, P. Martinsen og G. Andersen, og Cellulosefabrikken ved K. Lunden, O. Lundevoid og G. Stølen. Disse ble utsatt for spørsmål fra teknikk og vitenskap av E. Løvland og Holman til høyre på bildet. Besvarelsene ble bedømt av dommerne Kildebo, Lunde og A. Løvland med overdommer Kittelsen. Resultatet av en knivskarp konkurranse var at Transporten vant knepent over Cellulosefabrikken, — mens S-kandidatene måtte se seg dyktig slått. Det er ikke alltid fagkunnskapen får rett.

Ved en skole spurte en lærerinne sin klasse om hvorfor grisene hadde ring i trynet.

Klassen satt helt stille. Til en gutt endelig sa: «Fordi den er gift!»

*

Ikke en eneste gang nektet den ungarske dirigenten Arthur Nikisch (1855—1922) beundrerinnene en loka av sitt hår. «Det ender med at du blir skallet», sa en venn en dag. «Ikke jeg, men hunden», svarte Nikisch.

Som vi alle vet er dyrelivet i Afrika særdeles rikt, selv om bestanden av de forskjellige dyrearter er blitt meget sterkt redusert siden den hvite mann satte sin fot på det afrikanske kontinent. — I uminnelige tider er det blitt jaktet på disse dyr; for en stor del har de vært en livsbetingelse for den lokale befolkning. Deres jaktmidler var forholdsvis primitive, og bestanden led derfor ikke nevneverdig. Først i den nyere tid med moderne jaktvåpen, er reduksjonen blitt særlig merkbar. Som et resultat herav innførte etter hvert kolonimaktene visse restriksjoner i form av jaktlisenser, og også gjennom en kontroll med jaksafariene. For å bidra ytterligere til beskyttelse av dyrebestanden, er det rundt i Afrika

Dyrenes konge — en majestetisk skapning.

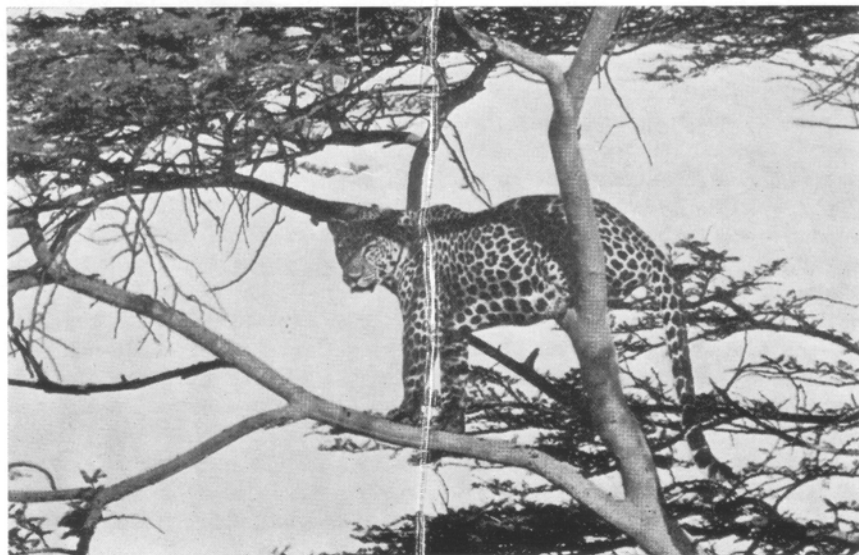
GLIMT fra Afrika

Av K. A. FLOD

blitt opprettet reservater, eller såkalte «game reserves», som strekker seg over nesten uendelige områder, og hvor all jakt er fullstendig tabu. Der lever dyrene i sitt eget og rette element. Deres eksistens er den samme i disse «game reserves» som utenfor, men deres muligheter for å overleve er større ved de gjeldende absolutte jaktforbud. Det føres en offisiell kontroll med et hvert reservat, med en offentlig tjenestemann som den ansvarlige leder «game warden». Han bor selv innen reservatets område

og fører daglig oppsyn. I disse «game reserves» er det anlagt veier, om enn primitive, på kryss og tvers, og fra bil har en således full anledning til å studere dyrene på nært hold i deres daglige og normale liv. Rovdyrene er fredelige så lenge en holder seg inne i bilen og de bare kjenner billukten, og de andre affiseres heller ikke normalt av dette moderne kjøretøy, hvis en da ikke er uheldig og kommer ut for en ekstra rebelsk elefant eller nesehorn. Dette hender imidlertid sjelden.

Et av de største og mest velkjente «game reserves» på det afrikanske kontinent er uten tvil KRUGER PARK i Syd-Afrika — ca. 6 timers biltur fra Johannesburg. — I hele Øst-Afrika finner en også atskillige av disse. Utenfor Kenya's hovedstad Nairobi, bare 10 km fra byens sentrum, ligger reservatet Nairobi National Park. Dette er mindre enn mange av de øvrige, og dyrebestanden er ikke så rik; en finner bl. a. ikke elefanter og nesehorn, men til gjengjeld løver, leoparder, krokodiller, zebraer, giraffer, gazeller m. fl.

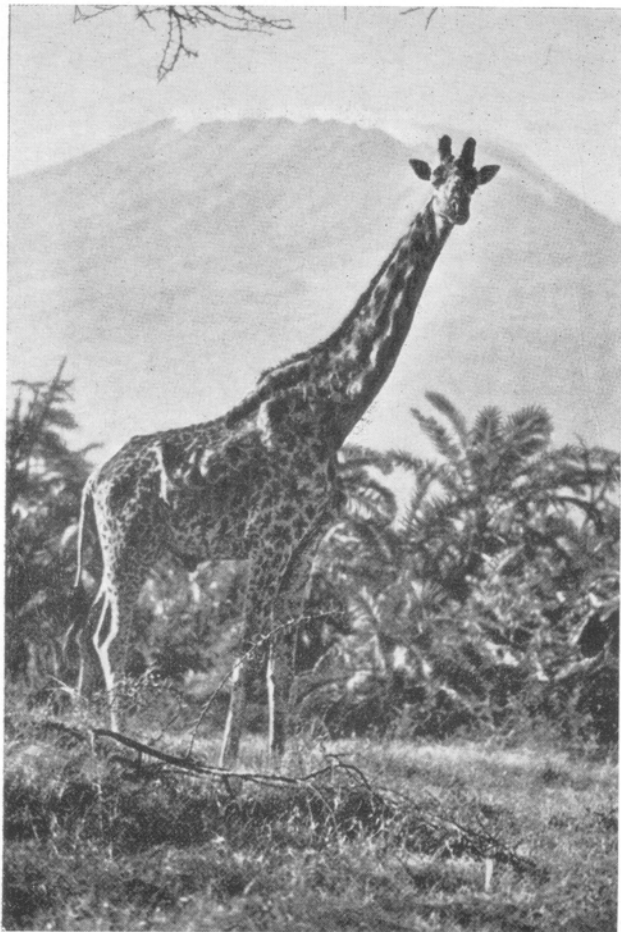

En afrikansk cheetah er intet omgjengelig vesen.

Jeg skal ta for meg Nairobi National Park som jeg en ettermiddag hadde anledning til å besøke sammen med en engelsk venn.

Inspektøren — «game warden» — for dette reservat måtte for en tid siden overta oppgaven som «mor» for to løveunger. Deres virkelige løvemamma var blitt drept ved en feiltagelse av en innfødt vaktmann — «ranger», og da han hadde en inspektør's riktige innstilling til sine reservat-dyr, adopterte han de to foreldreløse løveunger inntil de to år senere ble sluppet i et annet reservat i Nord-Rhodesia.

Løvene våkner temmelig nøyaktig kl. 6 om ettermiddagen etter den lange dagens dvale under skyggefulle busker og trær. Fra sin bil som

Det er noe majestetisk også over en giraff.

Fjellparti i Kenya.

sto ca. 30 m bortenfor vår, ropte en ung dame som hvilte albuen på vinduskassen: «Forsiktig — de er i ferd med å våkne.» Hennes venninne som befant seg i en annen bil, en Land Rover, hadde reist seg opp i stående stilling og med overkroppen utenfor presenningen, idet hun med den ene armen gjorde tegn til oss som om hun ville si: «Gå ut — gå ut av bilen — hva er det dere er redde for, mannfolk? Dere er vel ikke redd løver?»

Vi hadde bestemt oss for å ta en tur før middag ut til løvene, og vi var altså kommet over dem mens de var i ferd med å strekke seg etter den varme, solfylte dagen på et skyggefullt og forholdsvis kjølig sted.

Om ikke lenge ville neonlysene fra Nairobi nå disse løvene; bare 10 km borte fra sentrums-larmen!

En av de innfødte vaktene hadde antydnet at vi muligens ville finne løvene her nede i dalsøkket, like bortenfor strutsene, og vi hadde heller ingen vanskelighet med å lokalisere dem. De var i alt 15 stykker, store og små, unge og gamle løver og løvinner. Noen små

lå på ryggen med bena i været, helt ubevegelige, mens andre lekte. De voksne hvilte seg og lå og stirret med store, klare øyne ut i tomheten. Vi hadde omringet dem med bilene våre (det var også andre besøkende som hadde bestemt seg for et løvebesøk før middag), men forstyrrelsen også av rusende motorer synes ikke å affisere denne store løvefamilie det ringeste.

Solen gikk langsomt ned i horisonten, dekket av savannaens fascinerende trær og en svak bris lekte i løvemankene og gjorde aftenen kjølig og behagelig. Løvene begynte å løfte på hodene og se seg rundt — de tok et overblikk over situasjonen og studerte på hva de skulle foreta seg i aften! De måtte også tenke på de små som måtte ha noe å spise. Løveungene på savannaen spiser ikke hvis ikke løven dreper et dyr. Og slik er naturen også denne aften — et annet dyr må bøte med livet for at disse skal bli mette. Regnskapet er raskt gjort opp, men det er heller ikke lite kjøtt som skal til en løvekropp. En voksen løve konsumerer gjennom-

snittlig ca. 13 kg pr. dag, og i et reservat med 100 dyr, regner en seg fort til at 1300 kg representerer mange gazeller, zebraer etc.

I øyeblikket var det nok likevel litt tidlig å tenke på mat; de var mer interessert i turistene og en løvinne ruslet bort og luktet på dekkene til et stort dollarglis; en annen studerte med tilsynelatende interesse radiatoren på en Zephyr, mens en tredje gjorde sitt fornødne på støtfangeren til en stolt Mercedes 220. En gammel hanløve med noe pjusket pels kom bort og luktet på vinduet i Land Roveren hvor min følgesvenn Whitfield og jeg befant oss. Tanken strøk oss begge å åpne døren og invitere den på en kjøretur — den så usedvanlig snill og godmodig ut. Men de engelske stedlige myndigheter hadde nok satt lite pris på vår dyrevennlighet og misforstått det hele ved å anklage oss for dyremishandling! Denne tanke passerte meg nok etter noen dager i forveien å ha fått servert hele historien om «gamle warden» Duncan Wild, som i to år reiste rundt med to løver i sin Land Rover.

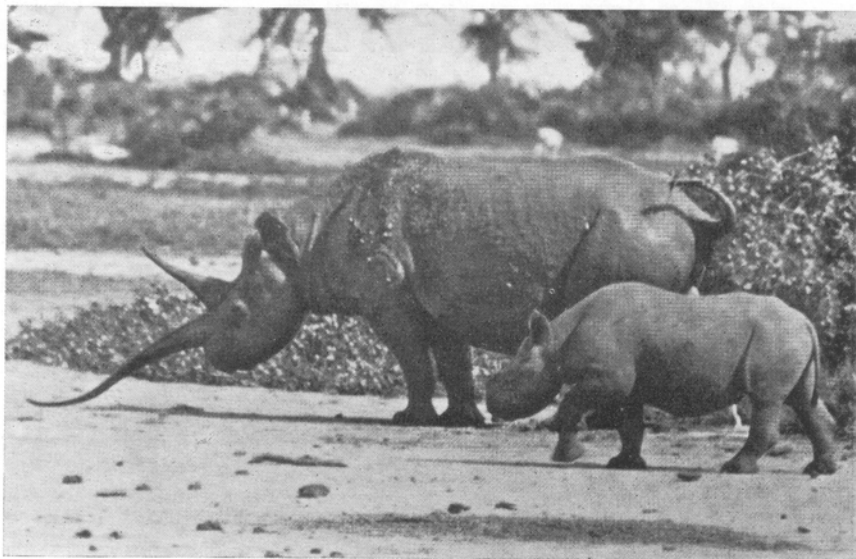
Han hadde i flere år vært «white hunter», og var nå ansatt som inspektør og ansvarlig for dyreservatet. I mange år hadde de ville dyr vært hans nærmeste, både venner og fiender, men hans spesielle sympati lå hos løvene. Han hadde drept dem, — var glad i dem og hadde lekt med dem. Også hans tre barn hadde rullet seg rundt i gresset i lek med løver i frihet.

En innfødt vakt «ranger» hadde ufrivillig kommet over noen løveunger under en inspeksjonstur i reservatet og ble overrasket av løvemoren. For å beskytte seg selv var han nødt til å skyte løvinnen. Da Duncan Wild fikk høre om dette dro han straks ut og fant de to løveungene og tok dem med seg hjem. Han kjente godt moren til de to små som populært ble kalt «smileren» da hun i et slagsmål var blitt skadet i leppen, og det så faktisk ut som om hun smilte. På veien hjemover fikk Wild tak i både tåtesmokk og melk og så begynte oppfostringen av de to små løver. Det ble noe trangt om plassen hjemme hos «game warden» Wild, for han hadde også kone og tre barn. Løveungene lekte dagen lang og ble utrolig tamme, men de vokste fort og allerede etter seks måneder var de blitt tunge og store til lekekamerater å være. — Ni måneder gammel er en løve nesten utvokset, men fremdeles full av lek. De var også blitt for store å ha innendørs.

Duncan Wild var stadig på farten rundt om i reservatet; det tok ham atskillige dager bare å dekke en del av området, og han tilbrakte ofte nettene under telt. Han tok nå med seg sine løvevenner på disse turene, bak i bilen, og de sov under samme telt, drakk fra samme bekk, spiste av samme kjøtt.

Wild ville ikke at løvene skulle vokse opp som slaver, men å venne dem til et løveliv er ingen lett oppgave. Hans to løver hadde aldri lært å jakte og å skaffe seg mat på egen hånd. I frihet lærer alt dette av løvemoren. Vanligvis er hun en atskillig bedre jeger enn hanløven. Hun lever med ungene i hele to år og lærer dem det nødvendige for at de skal greie å stå på egne ben.

Nå måtte Duncan Wild ta løvemorens plass. Han levde nesten som en løvinne og utførte de samme funksjoner overfor løveungene ved å lære dem hvordan de skulle nær-

En nesbornmamma som er ute på en bedagelig spasertur med minstebarnet.

me seg viltet; forskjellen på gazeller, zebraer og andre dyr, og på hvilket tidspunkt jakten skulle foretas, nemlig når mavene var tomme!

En dag var de to løvene klare til å slippes fri. Duncan Wild tok dem med seg som vanlig i sin Land Rover, men denne gang gikk turen

til et stort reservat i Nord-Rhodesia hvor det bl. a. var en stor bøffelbestand. Wild berettet at mens de to løvene spiste på en bøffel de selv hadde drept, tok han farvel med sine to venner. De visste ikke at det dreiet seg om et siste adjø. På lang avstand så han gjennom kikkerten at de løftet hodene mot solnedgangen mens aftenbrisen lekte i de stolte løvemankene.

FRA GAMLE DAGE

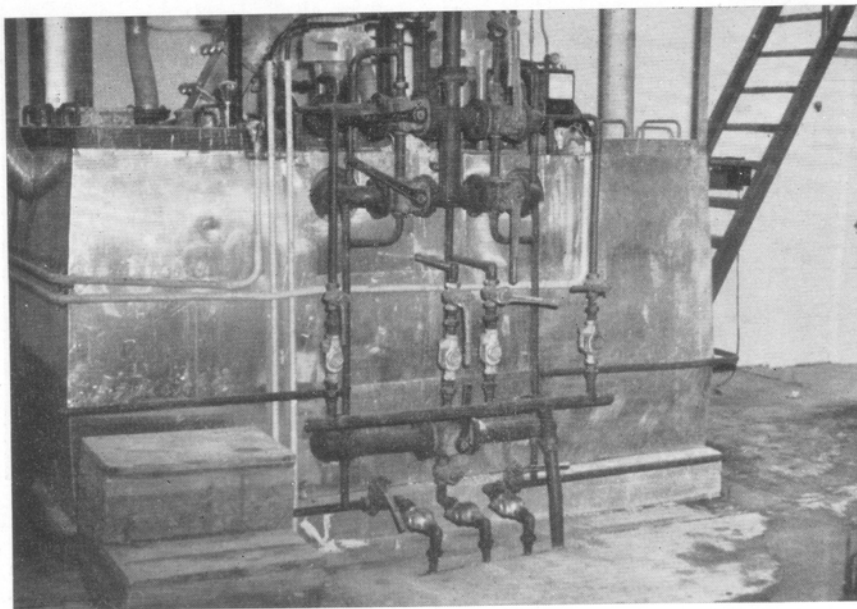
De fleste av oss eldre husker vel akingen i «Smelja». Det er bakken nedover fra de to funksjonærboliger, der hvor den gamle Hunsfos skole lå. Veien nedover mot fabrikkens akebakke en kunne ønske seg. Her samlet vi oss, særlig søndags formiddag. Vi brukte en temmelig lang kjelke og en lang styrestang. Å hei, hvor det gikk. Aldri glemmer jeg hvor vi moret oss. Helt lovlig var det vel ikke, for det hendte der ble «strødd», og da var skuffelsen stor. Også i månelyse kvelder hendte det at vi var der nede, og da var det enda morsommere, selvfølgelig. Men vi måtte nesten lure oss over hengebroen, for der sto et stort skilt hvor der var skrevet: «Kun de der har ydet, eller kommer til at yde bidrag til broen, har adgang til at benytte den.» Vi hadde ikke «ydet», og hadde derfor

ikke helt god samvittighet når vi fór over den.

Jeg tror ikke tenåringene nå kan more seg så intenst som vi kunne. Alt vi foretok oss var så ubegripelig morsomt. Eller er det kanskje det at vi ser det i «minnens glans»? Vi husker vel også «Blåen»? Det var en hest som hørte til Hunsfos, en stor, blågrå, nydelig hest. Den ble utlånt til de ansatte ved forskjellige anledninger, f. eks. ved brylluper. Jeg kjørte såmen selv til kirken med «Blåen» spent for vognen, da jeg giftet meg, for lenge, lenge siden.

Så er det vel kanskje ikke så mange som vet at der var en «danseplan», eller «planen» som vi kalte det, oppe på en høyde ved taubanen, opp fra veien i svingen ved elven. Der kunne være ganske gøy, men dessverre og Forts. neste side.

Svovelforbrenningsanlegget

De to parallelstilte kassene for svovelsmelting.

Det er nå vel et halvt år siden vi monterte vårt nye svovelforbrenningsanlegg i syrehuset. Det gamle anlegget var så nedslitt at knapt nok skraphandleren ville betale noe for det. Og et svovelforbrenningsanlegg må vi jo ha, for plutselig en dag kan tilførselen av flytende SO_2 stoppe opp av en eller annen grunn, og kunne vi ikke da fremstille vår egen SO_2 , så ville det bety det samme som stopp i cellulosefabrikken.

Det nye anlegget er levert av AB CELLECO, Sverige, og representerer en ny forbrenningsmetode som ble uteksperimentert for to-tre år siden, og ovnen benevnes «turbofluid ovn».

SMELTES

i en smeltedekasse ved hjelp av indirekte dampoppvarming, hvorfra det flytende svovelet pumpes inn i

så bråk. Men da vi gikk der var vi jo eldre selvfølgelig, ikke trettentifjortenåringere.

Det er nok mange som har minner fra den gamle skolen, både lyse og mørke, ikke alle lærere var like avholdt, det være langt fra. —

Men tiden er gått, vi har bare minnene tilbake.

— aal —

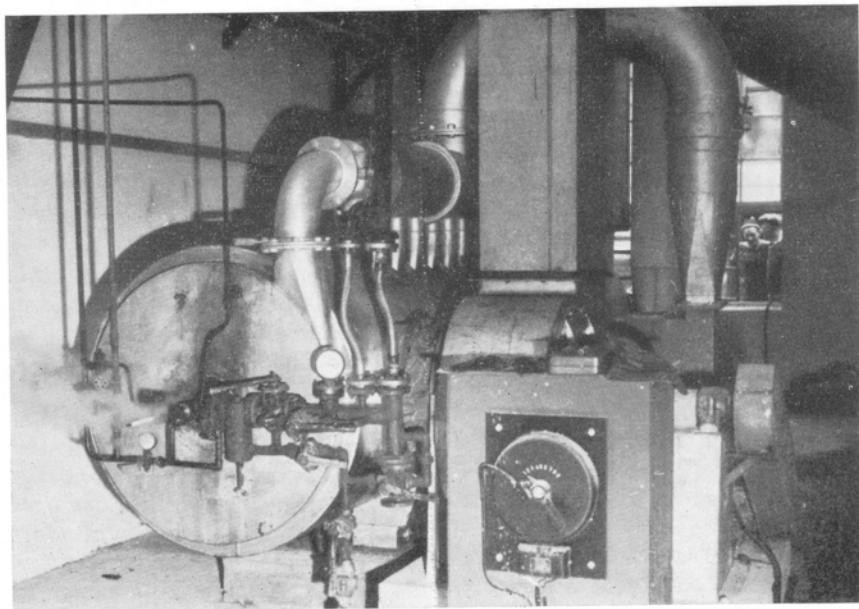
meret gjennom 6—7 dyser. Dette medfører at den tilførte luften får en kraftig roterende bevegelse. I dette kammeret foregår det først og fremst en fordampning av det atomiserte svovelet, men det antennes også og forbrennes delvis, hvorved temperaturen kan holdes på over 1000°C .

FRA FORDAMPNINGSKAMMERET

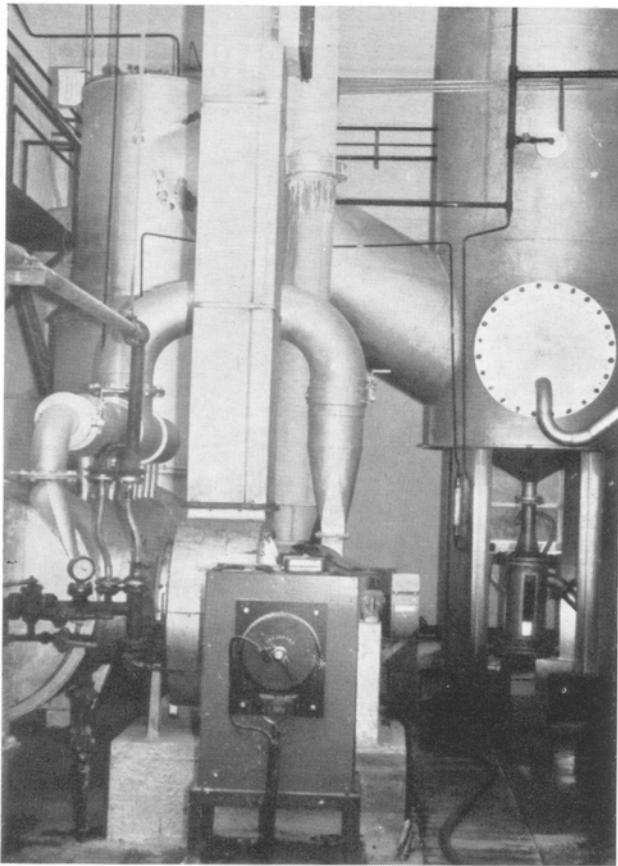
presses blandingen av fordampet og forbrent svovel sammen med nødvendig forbrenningsluft inn i et etterforbrenningskammer, hvor sluttforbrenningen foregår i — hva sven-skene kaller — en «fluidiserende bädd». Dette etterforbrenningskammeret består av en vertikal sylinder som er montert oppå fordampningskammerets bakerste del, og skilt fra dette med en rist som den «fluidiserende bädden» hviler på.

Fra etterforbrenningskammeret ledes den SO_2 -holdige gassen gjennom en kanal inn i bunnen av et vertikalt kjøle- og vasketårn.

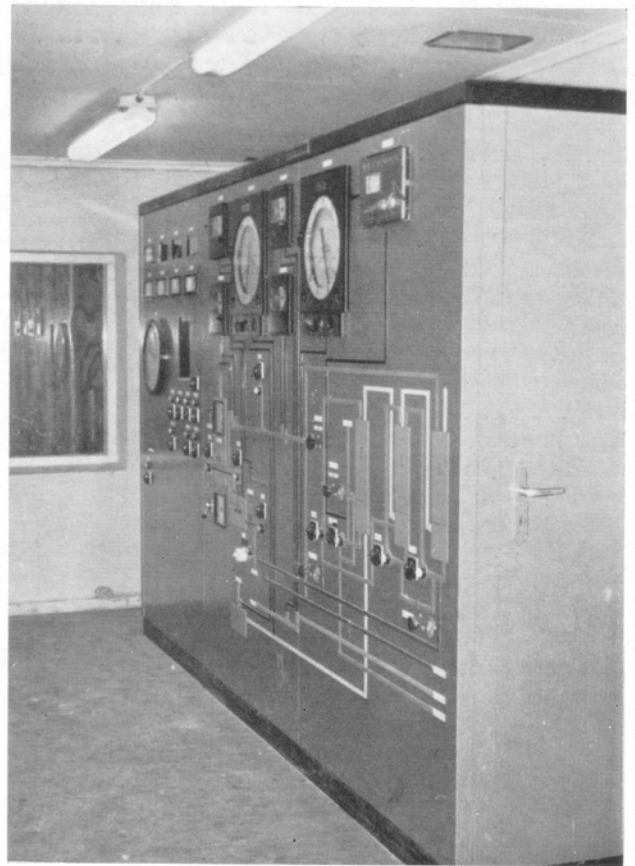
Det som foregår når svovel brenner, er at svovelet og luftsurstoffet forener seg til svoveldioksyd (SO_2) under kraftig varmeutvikling. Derfor et fordampnings- og etterforbrenningskammeret samt gasskanalen utstyrt med kommuniserende platemantler for kjøleluft, som suges gjennom systemet av en vifte. Dermed kan man holde temperatu-

Det horisontalliggende fordampningskammeret med brennerstasjonen i forgrunnen. Oppå kammeret de tangentielle dysene for innblåsing av forbrenningsluft.

Bildet viser det vesentlige av anlegget: Det horisontale for-dampningskammeret, det vertikale etterforbrenningskammer og den skråttliggende gasskanal til bunnen av det vertikale kjøle- og vasketårn. I forbrunnen ser man viftene for kjøle- og forbrenningsluft.

Instrumentpanelet hvorfra svovelforbrenningsanlegget og absorpsjonsanlegget styres.

ren i de forskjellige delene under kontroll, det vil si på omkring 1100°C , og kjøleluften kan f. eks. brukes til oppvarming.

KJØLE- OG VASKETÅRNET

har til oppgave å kjøle gassen fra etterforbrenningskammeret med sine 1100°C , ned til under 100°C i løpet av kortest mulig tid, samt vaske ut den svoveltrioksydmengden som eventuelt måtte dannes under nedkjølingen. Den vesentligste kjølingen skjer allerede i innløpskanalen ved hjelp av en vanninnsprøytningssyde som arbeider etter fullkons-prinsippet. Her kjøles gassen fra ca. 1100°C til ca. 300°C . Resterende nedkjøling til balanse-temperatur skjer i tårnets nedre del. Også i tårnet er det installert vanninnsprøytningssyder i tre etasjer, og som arbeider i følge fullkons-prinsippet hvilket garanterer en meget effektiv vask av gassen.

BEGGE KAMRENE,

kanalen og tårnet er tilvirket av vanlig stål. For å beskytte det mot den høye temperaturen og det sure

vaskevannet, er begge kamrene, samt gasskanalen, utmurt med ildfast materiale, mens det i tårndelen er muret med syrefast materiale.

Det ble innledningsvis nevnt at «turbo-fluid ovnen» arbeider etter andre metoder enn en konvensjonell ovn, hvilket innebærer driftstekniske fordeler samt et vesentlig høyere SO_2 -innhold i ovngassen. — Men la oss gå litt nærmere inn på de enkelte detaljene, og vi tar først for oss selve brenneren. Den er konstruert for forbrenning av dels svovel og dels olje. Ovnens startes med olje som tilføres brenneren og antennes ved hjelp av en elektrisk tenneanordning. Når ovnen er blitt tilstrekkelig oppvarmet, stenges oljetilførselen og i stedet åpnes for svoveltilførselen. Med denne spesialanordningen for hurtig omkobling fra olje til svovelforbrenning, tar det ikke mer enn en snau time å starte ovnen fra kald tilstand til den er i full produksjon. Å stoppe ovnen tar ikke mer enn noen sekunder, i og med at operasjonen kun består i å stenge en kik-kran på

svovelledningen. Til sammenlikning kan nevnes at det trengtes omtrent et skift på å starte og omtrent et halvt skift å brenne ut vår gamle svovelovn!

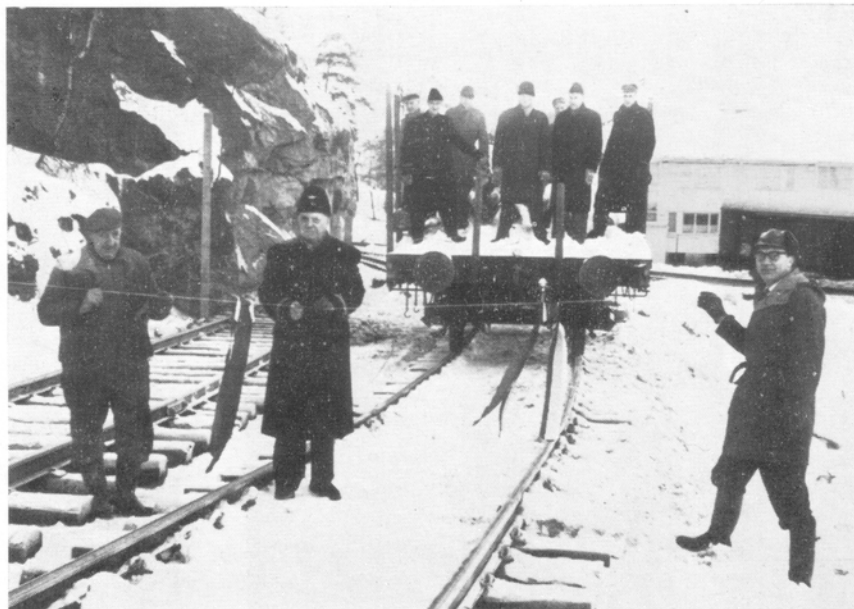
Den «fluidiserende badden» representerer et helt nytt prinsipp, ikke bare når det gjelder forbrenning av svovel, prinsippet er også anvendbart på forbrenningsprosesser av lignende art hvor intim blanding av forbrenningskomponentene er absolutt nødvendig for å oppnå best mulig resultat.

I VÅRT TILFELLE

gjelder det å utnytte luftens surstoffinnhold, ca. 21 %, så effektivt som mulig, hvilket betyr en tilsvarende høy SO_2 -prosent i ovngassen. For de konvensjonelle anlegg regnes det for et meget godt resultat når 17 av de forannevnte 21 % surstoff utnyttes uten fare for sublimering av uforbrent, fordampet svovel. Den «fluidiserende badden» bevirker imidlertid at svovelet forbrennes fullstendig uten overskudd av surstoff så at et SO_2 -innhold av ca. 20 % kan oppnås.

Anvendt på vår svovelovn, går prinsippet ut på at blandingen av

JERNBANESPORET HØYTIDELIG ÅPNET

Jernbanesporet til det nye tommerlageret ble høytidelig åpnet den 7. januar. De siste ukene ble et hektisk kapplop med tiden, og situasjonen ble nesten prekær da den harde vinteren satte inn så tidlig.

På bildet ser vi stasjonsmester Dagestad kutte snoren for innvielsestoget som for anledningen var pyntet med flagg og sløyfer i norske farger. Anleggsbasen Toralf Salvesen og sivilingeniør Aasmund Tveiten holder i snoren. Det er ikke godt å vite hvem av de to som er lykkeligst over å ha jobben vel i havn.

forbrent og fordampet svovel sammen med nødvendig mengde forbrenningsluft presses gjennom et halvmeter tykt skikt av et inert materiale med høy varmebestandighet. Det anvendte materiale er korund (et slags aluminiumoksyd), som består av pukkesteinlignende fragmenter. Gassblandingen presses gjennom skiktet med så stor hastighet at materialet kommer i en bevegelse som ligner på fosskoking, hvilket gir en langt større turbulens i gassblandingen sammenliknet med hva som kan oppnås med andre kjente metoder. Det er denne turbulens som forklarer det høye SO₂-innhold som kan bibeholdes uten risiko for sublimering.

EN TREDJE EGENSKAP

som kjennetegner anlegget er ovenns små dimensjoner sett i relasjon til maksimal forbrenningskapasitet. Dette skyldes først og fremst at svovelet atomiseres idet det kommer inn i fordampningskammeret, hvilket bevirker en vesentlig øking av tilgjengelig svoveloverflate, som i sin tur igjen øker fordampnings- og forbrenningskapasiteten. For det andre bevirker den tangentielle innblåsning av forbrenningsluften samt den «fluidiserande badden» en hurtig og effektiv blanding av svovelet og iuftsurstoffet. Tilsammen gjør dette at ovnen krever omtrent tiendeparten av det volum en konvensjonell ovn med samme forbrenningskapasitet trenger.

VÅRT SVOVELFORBRENNINGS-ANLEGG

er konstruert for en maksimal forbrenningskapasitet mellom 15 og 18 tonn svovel i døgnet, hvilket skulle strekke til for produksjon av omlag 150 døgntonn cellulose, uten tilførsel av flytende SO₂. Men takket være ovnsens arbeidsprinsipper, har den meget stor fleksibilitet med hensyn på forbrenningskapasiteten. Således er vårt anlegg konstruert med henblikk på å kunne brenne fra 5 til 18 tonn svovel i døgnet uten at det skal ha noen innflytelse på SO₂-innholdet i ovnsgassen.

Hunfos den 15. mars 1963.

L. Lunde.

Et stort menneske viser sin storhet gjennom den måte hvorpå han behandler små mennesker.

(Thomas Carlyle.)

På studiebesøk på Hunfos

En ung engelsk mann, Philip Marcant fra Epping i Essex gjestet for kort tid siden Hunfos Fabrikker. Besøket gjaldt 3 måneders studieopphold i Norge, og foruten Hunfos, hvor han var tre ukers tid fra 4. februar, skulle unge Philip se nærmere på forholdene ved Saug bruk, Katfos og Ranheim papirfabrikker. Hans far har en bedrift i England for viderebehandling av papir.

— Om 18-åringen likte seg i Norge?

— Yes. indeed, all is very nice here.

Og det er jo gjerne det vi liker å høre av høflige gjester.

BRIDGEPROBLEM

♠ K. 6.
♥ —
♦ K. Kn. 6
♣ Kn. 6. 5.

♠ Kn. 7. ♠ D. 8.
♥ D. ♥ 10. 8. 7.
♦ 10. 8. ♦ 9. 7.
♣ D. 9. 7. ♣ 8.

♠ 10. 9.
♥ Kn. 9. 6.
♦ D.
♣ E. 10.

Spar er trumf. Syd spiller ut og N/S skal ha 7 stikk.

Opgaven er kanskje for lett denne gangen: Utspill hj. 6 til sp. 6. Deretter sp. k. Hvis Ø. legger sp. 8 spilles i 3 og 4 stikk k. og kn. i ruter og syd legger kl. 10. Så kl. til syds ess og så sp. 10 og øst er inne og må spille hjerter til syds saks.

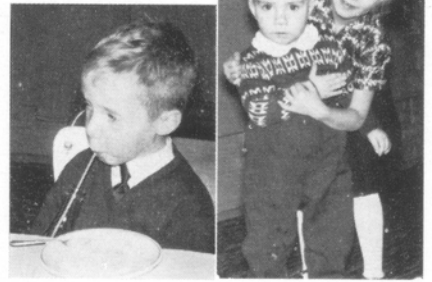
Hvis øst i annet stikk legger sp. d. spiller nord i 3. stikk iten ruter til syds d. og så sp. 10 fra syd. Vest kommer inn og må spille kl. eie. ruter og syd/nord får resten.

Den årvisse juletreffesten for barn antok i år et noe beskjednere format enn vanlig. Tidligere har julen gjerne vært feiret i tri heile dager til ende på Huns-

Stor stas for de aller minste

fos, for at alle — store og små barn — skulle få være med på be-givenheten.

I år innskrenket det seg til en fest for barn under syv år. Den holdtes 10. januar, som vanlig i Velferdslokalet. Komitéen med Rudolf Holberg i spissen arrangerte det hele med sikker hånd, og selv om tilslutningen kanskje ikke ble helt som ventet — det kunne muligens tilskrives sprengkulden — trosset 45 — av 55 smårollinger som hadde tegnet seg — opp for å være med på stasen. Og stas ble det. Programmet bestod som ellers av servering, gang rundt juletreet, premiekonkurranser, underholdning og besøk av julenissen. Ole Grundetjern ledet det hele på rutinert vis. Han og Holberg fortjener for øvrig en honnør, fordi de nå i 12 år har gjort en innsats på dette felt. Begge har

nemlig vært med siden juletreffesten kom i stand.

Da alle barna hadde mettet sin mage og lesket sin strupe og var blitt behørig utstyrt med godtepose, kunne komitéen si vel blåst. For selv om årets juletreffest ikke var av de største i Hunsfos Fabrikkers historie, var den ikke mindre vellykket av den grunn.

Vi presenterer her fotografens fangst fra den store dag.

TAUBANEN SNART EN SAGA BLOTT

— og noen minner

Taubanen har gjort sin siste tur — og snart er den bare minner. I den forbindelse kan det ha sin interesse å offentliggjøre en del gamle bilder som Sigurd Neset har overlatt oss, og som viser glimt av forholdene ved taubanens første tid.

Det øverste bilde er fra taubanestasjonen på Moseidmoen, og stammer fra 1918, altså året etter at taubanen kom i drift. Fra venstre sees Søren Sørensen, Sigurd Neset, Martin Ellingsen, Herman Jørgensen, Godtfred Neset, Edvin Isaksen, Mathias Repstad, Jon Lian og Andreas Torgrimsen. I bakgrunnen skimtes litt av taubanen og kranen.

Bildet under er også fra 1918. Her har en utsikt over dammen. De som er med på bildet er fra venstre: Edvin Isaksen, Godtfred Neset, Jon Lian, Andreas Torgrimsen, Martin Ellingsen, Herman Jørgensen, Fredrik Krause, Sigurd Neset, Mathias Repstad og Søren Sørensen.

Det tredje bildet er fra 1922, og de som slapper av på den opplagrede kubben er, stadig fra venstre: Sigurd Neset, Bjarne Nesheim, Laurits Lie, Magnus Heiseldal og Gunvald Nesheim.

Det siste bildet skriver seg også fra 1922, og her ser vi taubanen med kabelkranen. De som står midt på bildet er (fra venstre): Magnus Heiseldal, Bjarne Nesheim og Sigurd Neset.

(Se neste side.)

— Buss-selskapet «Chicago Transit Authority» rapporterte stolt forleden uke at dets busser i fjor banet deg vei gjennom bytrafikken med en gjennomsnittsfart av 11,74 miles pr. time, hvilket er en forbedring fra 1960 da gjennomsnittsfarten var 11,6 miles pr. time.

Gjennomsnittsfarten for hestedrosjer i Chicago i 1906 var 12 miles pr. time. («Newsweek»).

Endringer i den tekniske administrasjon

Overingeniør Helge Knobel fratrer 1. april 1963 som leder av papirfabrikken og blir fra samme dato med tittel av overingeniør tilknyttet den tekniske direktør med henblikk på utførelse av spesialoppdrag m. v.

Sivilingeniør E. Lie er fra samme dato utnevnt til overingeniør for papirfabrikken.

Avlyst

Den tillyste slagordkonkurransen i forbindelse med kampanjen for bedre renhold på arbeidsplassen, måtte avlyses. Grunnen var at det ved fristens utløp ikke var kommet inn et eneste forslag.

Sovjets ambassadør i Norge, N. Lunikov, besøkte for en tid siden Hunsfos Fabrikker, der han ble vist rundt i bedriften og holdt foredrag i Hunsfos Arbeiderforening. Bildet er tatt under omvisningen og viser fra venstre salgssjef Birger Fjeldstad, kontorsjef i Vennesla kommune Jakob Nygaard, ordfører Engly Lie, ambassadør Lunikov, direktør Gunnar Borgen og attaché Makarov.

Arbeiderforeningens årsmøte

Hunsfos Arbeiderforening har hatt sitt årsmøte. Ved åpningen av årsmøtet holdt formannen, Salve Aas, en minnetale over 5 av foreningens medlemmer som er gått bort siden forrige årsmøte. Minnetalen ble fulgt av et minutt stillhet.

Formannen nevnte i sin muntlige beretning at en ved bedriften nå har 99 pst. oppslutning om organisasjonen, et tall som må ansees svært høyt, tatt i betraktning den store gjennomtrekk det ofte er ved fabrikk. Beretningen ga ellers et godt bilde av en forening i sterk aktivitet med en rekke møter og arrangementer, studievirksomhet, avtaleforbedringer m. v.

Regnskapet ble lest opp av kassereren, Trygve Larsen, og godkjent uten merknader. Regnskap og beretning for Hunsfosheimen ble lest opp ved Arne Larsen og godkjent uten merknader. Beretning og regnskap for feriestedet i Høvåg, ble lest opp av Eivind Lislevand og godkjent med akklamasjon.

Årsmøtet godkjente en rekke mindre bevilgninger.

Formannen redegjorde for landsmøtet og de viktigste vedtak der.

Årsmøtet drøftet spørsmålet om Hunsfos som forskningsobjekt i forbindelse med industrielt demokrati. Det foreliggende forslag ble enstemmig vedtatt.

Bakgrunnen for dette vedtaket er den at det ved Norges Tekniske Høgskole i Trondheim er et forskningsinstitutt for miljøforskning innen industrien. Både LO og Arbeidsgiverforeningen har sine utvalg i forbindelse med spørsmålet om industrielt demokrati, og begge disse utvalg har henvendt seg til forskningsinstituttet som igjen har bestemt å drive forskning ved et par bedrifter, fortrinnsvis en innen papirindustrien og en innen jern- og metall. — Hunsfos Arbeiderforening har fått forespørsel som den altså har svart positivt på.

Valgene ga følgende resultater:

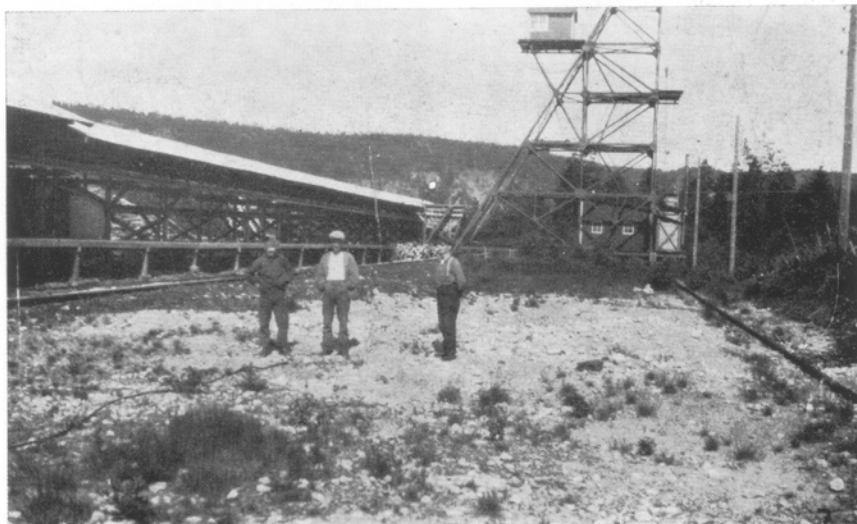
Formann, Salve Aas (gj.v.). Styret ellers: Erling Kirkebø, sekretær (gj.v.). Styremedlemmer: Robert Sakariassen (ny), Reidun Madsen (gj.v.), Gunnar Strandberg (ny), Godtfred Omland (gj.v.), Gustav Andersen 1. varamann (møter fast i styret). Varamenn ellers: Gudrun Jortveit (ny) og Torbjørn Jeppestøl (gj.v.).

Hunsfosheimens styre: Johnny Hagen (ny), Olav Verås (ny), Gustav Andersen (ny) og Håkon Ernsjø (ny).

Styret for feriestedet i Høvåg: Eilef Juklerød (ny), Eiv. Lislevand (gj.v.), Olav Homme (gj.v.), Ludvig Jørgensen (ny) og Salve Svaland (gj.v.).

Produksjonsutvalg: Otto Heiseldal (gj.v.), Arnold Beurling (gj.v.), Einar Gundersen (gj.v.), Håkon Ernsjø (ny), Gudrun Jortveit (gj.v.),

Forts. neste side.

— Barna er snart så store at vi må kjøpe et par stoler til dem.

— God dag mor! Kan du ikke kjenne igjen din egen lille Olemann som løp hjemmefra for 23 år siden?

*

General de Gaulle overrakte en gang Sir Winston Frankrikes fineste æresbevis, frigjøringsmedaljen. I sin takktale sa den gamle herre:

— Jeg taler nå til Dem på engelsk. Jeg har ofte holdt taler på fransk, men det var under krigen, og jeg vil ikke at De skal gjenoppleve den tids prøvelser.

Ludvig Holte (ny), Knut Lunden (gj.v.).

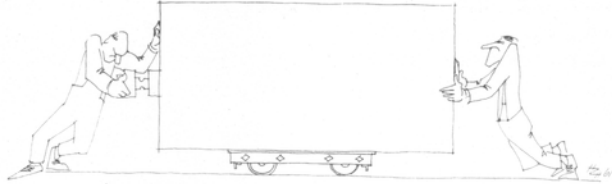
Valgkomité: Arnfinn Johansen, formann (ny), Gudmund Neset (ny).

1. mai-komité: Kjell M. Tveit, Håkon Loland og Ingemann Jørgensen Bakken.

Representanter til «Sørlandet»: Arne Larsen, Olav Verås og Jan Nilsen.

En rekke andre valg ble også foretatt.

DEN MUNTRE SIDEN

— Hvor mange kameler koster en slik kvinne her til lands?

— Du må bare være glad for at jeg ikke satte deg til å støvsuge teppet med snabelen også!

En skole for butikkyver er avslørt av politiet i New York. Den var startet av en kvinne som først fikk «importert» sør-amerikanske damer til USA på falsk pass, hvoretter hun ga dem en grundig utdanning i «faget», før de ble sloppet løs på stormagasinen.

*

Ved en tollrazzia i Simpnäs oppdaget man blant de reisende fra Mariehamn en dame med spesiallaget korsett som inneholdt ikke mindre enn 15 flasker!

Hun var nokså slunken da hun forlot båten.

*

Mange er nødt til å ha bil til arbeidet.

Ellers rekker de ikke alt ekstraarbeidet de må ta for å få betale bilen.

*

— Hør her, sa professoren i kirurgi til en av sine mest lovende studenter, dette er det fjerde operasjonsbordet De ødelegger denne uken. De må lære Dem til ikke å skjære så dypt.

Her er igjen en ubebodd klode.

Vellykket tur til Akers Mek. Verksteds store ski-stafett

Men feil løp gjorde at Hunsfoslagene ikke fikk topplasseringene

Hunsfos B.I.L. hadde også i år en meget vellykket tur østover, denne gang til Oslo for å delta i Akers Mek. Verksteds skistafett. Vi reiste med 2 lag, ett over og ett under 35 år.

Humøret var på topp og ikke så lite optimistiske var vi da vi dro av sted i den «grønne Hunsfosbil» som vi hadde vært så heldige å få låne.

Turen innover gikk svært greit. Vi hadde «ypperlig» underholdning ved Henry Larsen som stadig forsynte oss med ferske vitser.

Vi reiste direkte til Korsvollhuset i Nordmarka hvor start og innkomst skulle være, for å rekognosere litt foran neste dags oppgjør. Dette var et ypperlig skisentrum, med klubbhus, bad og restaurant, og fremfor alt et alle tiders terreng.

Hotell Bondeheimen var vårt oppholdssted, et bra hotell med god komfort, og fremfor alt en nydelig mat, spesielt det siste er viktig for oss venndøler.

Skjelven og nervøse foran dagens oppgaver våknet vi søndags morgen med klar himmel og nydelig vintervær.

«Jeg tror jeg blåser i barbering i dag,» sa Grundetjern.

«Å, nei er du gal,» bemerket Nordbø. «Det er ikke verdt å ha noen skjeggstubber som kan bremse på farten.»

Vi kom til Korsvollhuset i god tid. Der var ingen smøringsproblemer, «Blå Swix» over hele linjen.

Starten gikk i puljevis, 10 og 10, for oss en merkelig fellesstart, noe vi ikke er vant til.

Nordbø startet i andre pulje, og frekkere kar i fellesstart har vi vel aldri sett. Som en «sint okse» satte han avsted, og la seg først i sporet. Denne posisjon holdt han og kunne sende E. Omdal avsted i en god posisjon.

I mellomtiden hadde K. Rødal startet i klassen 35—42 år. Han var mere beskjeden i starten, men gikk et sterkt løp, og skyssset G. Grundetjern på 2. etappe avsted.

Omdal hadde gått et sterkt løp, og holdt samme avstand til Oslo

Østre 1. lag som var våre konkurrenter på denne puljen.

Så G. Lundevoild på 3. etappe hadde bare å forsvare forspranget, men han var i storform, så vi var aldri i tvil om at han ville gå meget sterkt. Men vi måtte dessverre vente på Lundevoild, han hadde gått feil ca. 2 min. og dermed var vi nede på 9.-plass i dette harde sekundstridoppgjør, men han hadde gått «knallhardt».

Men hvor ble det av G. Grundetjern.

H. Larsen som var ankermann på dette laget, sto og ventet og trippet, men ingen Gunnar kom.

Endelig ble start nr. 55 meldt, men da var alt håp ute for hederlig plassering i denne klassen.

«Jeg vil i alle fall se løypa», sa H. Larsen og satte trøstesløs i vei på siste etappe, og han gikk et godt løp. — Det viste seg at også Grundetjern hadde gått galt, veldig galt. Vi må tilføye at ikke bare våre gutter gikk feil, men andre også. Dette må til en viss grad skyldes arrangørens dårlige merking, og kanskje også våre gutter som burde brukt øynene litt bedre.

Men vi var fornøyd, første gang i denne stafetten, og en 9. plass og en 4. plass i slikt selskap, det sporer til gjentagelse.

Vi skulle alle på arbeide på mandag morgen, og forlot «tigerstaden» straks etter rennet.

Resultatliste:

Klasse I. 18—35 år	1. etappe	2. etappe	3. etappe	Sluttid
1) Christiania Spigerverk, 1. lag	32,59	35,18	33,40	1,41,57
2) Jernbanens IL, Oslo Ø. 1. lag	34,27	34,32	33,31	1,42,30
3) Moelven Brugs IL	34,45	35,03	33,43	1,43,31
4) Raufoss Ammunisjon 1. lag	37,22	36,03	33,55	1,47,20
5) AMV's bil.	36,47	36,44	34,59	1,48,30
6) HAMAS 1. lag	36,03	37,07	36,10	1,49,20
7) Jernbanens IL Oslo Ø. 2. lag	34,25	36,05	39,33	1,50,03
8) Christiania Spigerverk, 2. lag	35,10	37,00	38,02	1,50,12
9) Hunsfos IL	34,26	37,09	38,57	1,50,32
10) Moelvns Brugs IL 2. lag			1,55,22.	
11) Standard Telefon & Kab. IL 1,51,50.				
12) Raufoss Ammunisjon 2. lag 1,52,35.				
13) Christiania Spigerverk 3. lag 1,56,37.				
14) Posten IL 1,57,06.				
15) Drosja 1,58,31.				
16) Schøyen Bilsentraler 1,58,31.				
17) Forts. neste side.				

Hunsfos' lag i klassen over 35 år i Aker-stafetten, fra venstre Kåre Rødal, Henry Larsen og Gunnar Grundetjern.

Harald Nordbø ble beste løper i krets- mesterskapet over 10 km

Hunfos BIL som også i år arrangerte KM over 10 km langrenn, hadde lagt ned et stort arbeid for at arrangementet skulle bli helt vellykket. Det lyktes også arrangøren, som vartet opp med ypperlig løype, og med Kåre Nordhagen som tidsregjerer var også denne siden av arrangementet i beste hender.

Langrennet gikk fra Moseidmoen samvirkefilial lørdag 16/3. Forholdene var ikke de beste. Det var snødrev og sterk vind. Men delta- gelsen var meget god, hele 48 lø- pere var påmeldt, og fullførte.

I kampen om pokalene var vi klar over at det ville bli kniving

Gerhard Lundevold langer ut i sporet.

N.S.B. Hovedstyrets IL 2,00,20. 18) Moelven Brugs IL 3. lag 2,00,45. 19) Grøndahl & Co. 2,06,30. 20) Robertsen Nordisk 2,06,45. 21) Ingwald Nielsen 2,08,35. 22) Jarlsberg 2,23,30.

Klasse II. 35—42 år.

1) Jernbanens IL Oslo Ø. 1,48,40. 2) Kaggefoss IL 1,53,46. 3) Vikingring 1,58,10. 4) Hunfos IL 2,16,01.

Klasse III. 42—55 år.

1) Oslo Politi 1,51,22. 2) Schøyen Bilsentraler 2,02,07. 3) Schous Bryg- geri 2,15,55.

Beste etappetid: Bjørn Løkken Christiania Spigerverk IL's 1. lag 32,59.

mellom Hunfos og Reber Heis- fabrikk i klassen under 35 år.

Vi var klar over at vi kunne trekke ned våre karer over 35, men da Reber stilte det beste «rene» laget under 35 år var vi ikke i tvil om at de var de beste i denne klassen. De fikk også sitt første napp i pokalen som vi har 2 napp i fra tidligere.

Men pokalen i klassen over 35 år tok vi til odel og eie, og kan dermed plassere et nytt trofé sammen med de øvrige i pokalskapet.

Resultatlisten:

Klasse 17—25 år.

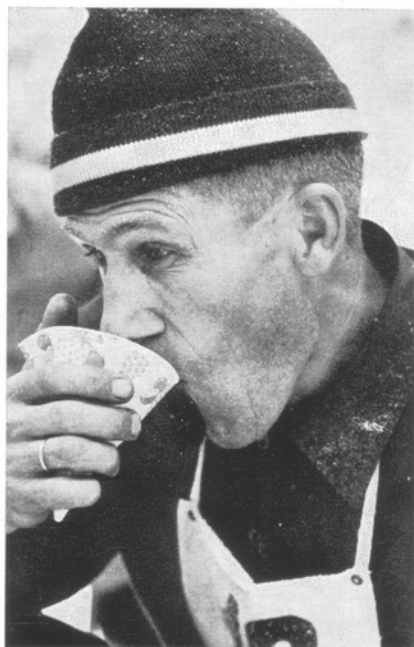
1) og KM Oddvar Haglin, Reber 36.32, 2) Per R. Spieler, do. 36.46, 3) Ole Eidet, Boss Industri 38.44, 4) Torstein Håkedal, Betongb. 40.04, 5) Oddbjørn Hjetland, K.M.V. 40.16, 6) Jarle Syvertsen, Lumber 40.37, 7) Asbjørn Hjetland, Fiskå 41.10, 8) Kjell Asdal, Bygningsarb. 41.31, 9) Oddleif Mollestad, K.M.V. 43.01, 10) Leif Wiig, Fiskå 45.28, 11) Øystein Larsen, Hunfos 47.33.

Klasse 25—35 år.

1) og KM Harald Nordbø, Hunfos 34.38, 2) Aimar Lundal, Bygningsarb. 38.22, 3) Arvid Bjorvand, Tollvesenet 38.32, 4) Karsten Dvergsnes, K.M.V. 38.35, 5) Lars Dams- gård, Bygningsarb. 38.36, 6) Nils Hansen, Jernbanen 38.57, 7) Idar Karlsen, Havn & Transp. 39.04, 8) Finn Paulsen, Sko og Klær 39.29, 9) Karl Hodnemyr, Hunfos 40.37, 10) Bjarne Torjusen, Sko og Klær 41.01, 11) Reidar Nilsen, Havn & Transp. 41.12, 12) Erling Haugen, Havn & Transp. 41.20, 13) Gunnar Dvergsnes, Øgrei 41.20, 14) Renni Thorkildsen, Fiskå 41.30, 15) Kjell Jensen, Reber 41.40, 16) Roar Berntsen, Reber 41.49, 17) Gunnar Nord- by, Typografene 42.10, 18) Gunnar Strandberg, Hunfos 42.13, 19) Kristian Omestad, Gumpens Auto 42.22, 20) Nils Mestad, A. Kruse Smith 42.25, 21) Magne Herefoss, Hunfos 44.00, 22) Thorbjørn Olsen, Hunfos 44.31, 23) Einar Aas, Agder Meieri 45.36, 24) Ludvig Tveide, K. Horgen 51.18.

Klasse 35—42 år.

1) og KM Gerhard Lundevold, Hunfos 36.30, 2) Elias Omdal,

Snakk om det smaker etter endt løp, sier Elias Omdal.

Hunfos 38.01, 3) Thorleif Sørensen, Wallboardfabr. 40.28, 4) Helge Nordhagen, Hunfos 41.58, 5) Gunnar Grundetjern, Hunfos 42.57, 6) Henry Larsen, Hunfos 45.25.

Klasse 42—50 år.

1) og KM Kåre Rødal, Hunfos 40.50, 2) Ove Steensohn, Banken 41.23, 3) Ole Isaksen, Fiskå 42.13, 4) Tage Abrehamsen, Eget firma 43.10.

Klasse over 50 år.

1) og KM Anders Bjørkås, Wall- boardfabr. 43.21.

Arthur Syvertsens vandrepokal til beste 3-mannslag under 35 år ble tatt av Reber Heisfabrikk 1,54,14 ved Oddvar Haglin

Per R. Spieler
Kjell Jensen
2) Hunfos 1,57,28
3) Bygningsarb. 1,58,29
4) Havn & Transport 2,01,36
5) K.M.V. 2,01,52
6) Fiskå 2,04,53

Hunfos Arb.forenings vandrepokal til beste 3 manns- slag over 35 år ble tatt til odel og eie av Hunfos B.I.L. ved Gerhard Lundevold, Elias Omdal og Kåre Rødal, tid 1,55,21.

Legg tre sandkorn i ei stor dom- kyrkje — då vert ho meir tettpakka med sand enn verdsromet med stjer- ner

FIN VINTERSESONG FOR BEDRIFTS- IDRETTEEN VED HUNSFOS

Hunfos BIL er det store navn i bedriftsidrettskretsen, når det gjelder vinteridrett. — Vi har dyktige utøvere, og må vel kunne regnes som solide arrangører, både i langrenn og hopp. — Før det siste snøfallet, som man kan si reddet sesongen, hadde vi fått avvirket samtlige hopprenn, og var ikke snauere enn å sikre oss annet napp i begge pokalene.

Men for langrennsløperne var det nærmest blitt «sulteforing» med arrangementer. En grei tur til Akers Mek. Verksteds skistafett i Nordmarka, og et lysløyperenn var dog kommet i stand. Etter først å ha måttet avlyse kretsmeesterskapet over 10 km p. g. a. snøforholdene, kom snøen, og den ble liggende såpass at vi fikk avvirket 10 km og vi måtte også ta 3×5 km stafett — som DKS skulle ha arrangert. — Hunfos BIL tok 3-mannspokalen over 35 år til odel og eie, men Brødrene Reber som stilte «rent» lag under 35 år ble altfor harde for oss, og fikk velfortjent sitt 1. napp i pokalen. Arrangementet i dette mesterskapet var godt lagt opp, og det er vel det beste både med deltagerantall og opplegg vi har hatt de siste årene. — Skistafetten som vi også arrangerte, var vi ikke fornøyd med deltagerantallet i. 7 lag deltok, og vi tok begge pokalene for andre gang. Sesongen sett under ett, er absolutt en av de aller beste, og vi håper og tror at bedriftsidretten i Vest-Agder er for oppadgående når det gjelder vinteridrett.

Bedriftsmesterskapet i hopp

Normann Tambini, Reber, gikk til topps

Det var fine forhold og god bakke under Vest-Agder bedriftskretsmeesterskap i hopp som Hunfos B.I.L. arrangerte i Askedalen. Deltagelsen var tynnere enn man hadde regnet med, men kvaliteten over hoppene var gode.

Dagens lengste hopp hadde Norman Tambini med 28 m.

Tremannspokalene i klassene over og under 35 år gikk begge til Hunfos B.I.L.

Dommere var Hans Repstad, Søgne IL, og Thorbjørn Jeppestøl, Vindbjart.

Resultatliste:

Klasse under 25 år: 1) og KM Bjørn Bakken, Eivindsons Elektr. 135.0 p., 2) Sigvart Bakken, Hunfos 132.7, 3) Dag Bakken, Vennesla Trevarefabr. 129.0, 4) Tore Fjell Hunfos 127.8, 5) Tom Kollen, do. 126.1, 6) Ole Wilhelmsen, Høie Fabr. 123.3, 7) Per Austrud, Reber Heisfabr. 120.4, 8) Knut Støylehommen, Høie Fabr. 117.7, 9) T. Jensen, Reber Heisfabr. 117.5, 10) Anund Home, Torridalen Bilr. 114.7.

Klasse 25—35 år: 1) og KM Normann Tambini, Reber Heisfabr. 135.9 2) Einar Jørundland, Lumber 135.5, 3) Audun Ormshammer, Hunfos

131.3, 4) Kjell Gundersen, do. 130.7, 5) Alf Renstrøm, do. 128.7, 6) Georg Berås, do. 126.6, 7) Torodd Askekjær, Wallboardfabr. 121.3, 8) Tjøstolv Askekjær, Hunfos 116.3, 9) Torfinn Flaa, Torridalen Bilr. 115.3.

Klasse 35—42 år: 1) og KM Elias Omdal, Hunfos 128.7 p., 2) Gerhard Lundevold, do. 128.0, 3) Henry Larsen, do. 120.7.

Klasse over 42 år: 1) og KM Rolf Voreland, Hunfos 127.8, 2) John Tveit, Torridalens Bilr. 122.3.

Brødrene Reber's vandreppokal til beste 3-mannslag under 35 år:

1) Hunfos B.I.L. 394.7 p.
v/ A. Ormshammer, S.
Bakken, K. Gundersen

2) Reber Heisfabr. 373.8 p.

Hunfos B.I.L.'s vandreppokal til beste 3-mannslag over 35 år:

1) Hunfos B.I.L. 384.5 p.
v/ E. Omdal, G. Lundevold, R. Voreland

Dette var Hunfos B.I.L.'s andre napp i begge pokalene.

Det ble samtidig holdt avdelingsmesterskap for Hunfos. Avdelingsmestere ble:

1) Skift III: v/ Elias Omdal
Tore Fjell R. Voreland 384.3 p.

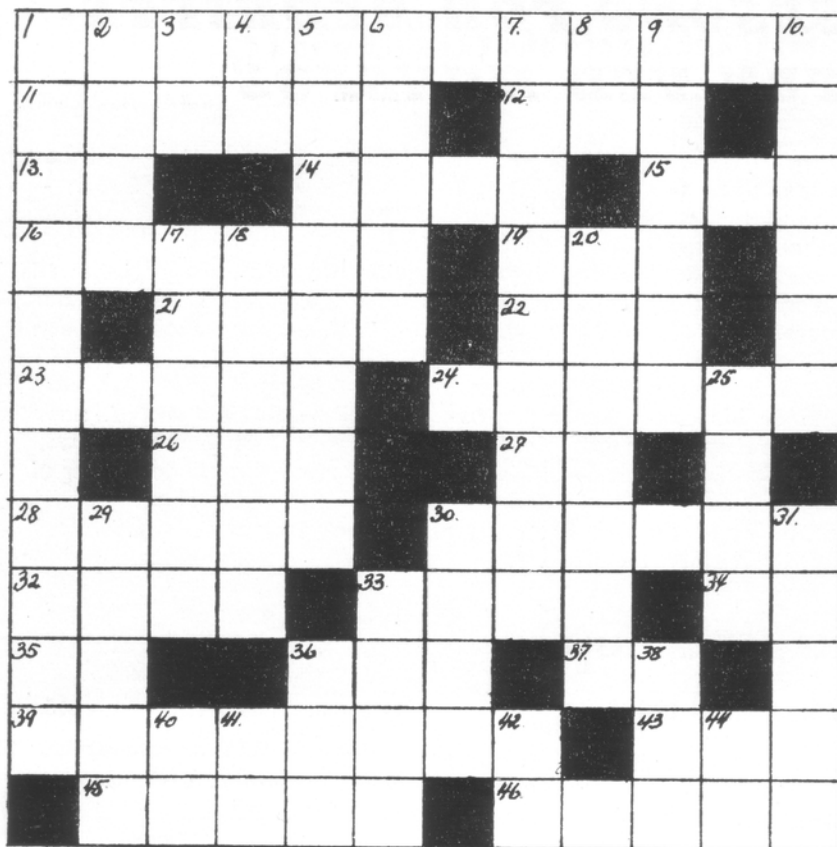
2) Skift IV: v/ Kjell Gundersen, Alf Renstrøm,
Tjøstolv Askekjær 375.7 p.

Rolf Voreland og Gerhard Lundevold (med 22 på brystet) på vei opp for å ta et nytt hopp i Askedalsbakken.

Derpaa skal vor frihed kendes:
at vi selv har retten til
at bestemme, om vi vil
druknes, hænges eller brændes.

(Kumbel.)

Sjakk

Kongegambit, spilt i mesterklassen under Oslo-mesterskapet 1955 mellom Arpad Lehner, hvit, og André Bjerke, sort. Den siste har kommentert partiet.

HVIT:
 1. e4
 2. f4
 3. Sf3

SORT:
 e5
 e5xf4
 g5?!

(objektivt bedre er d5 (det moderne forsvar) eller Le7 (Cunningham-varianten). Hvit kan nemlig etter sorts 3. trekk sikre seg en liten posisjonell fordel ved 4. h4. Men sort kjente sin motstander fra tidligere møte og regnet med at hvit ikke ville spille posisjonelt i kongegambit, men sikte mot en bestemt kombinasjon.

4. Sc3

(Hvit sikter på den såkalte Quaadegambit hvor han tilbyr et korrekt tårnoffer, slik: 4) ... g4 5) Se5—Dh4† 6) g3!—fxg3 7) Dxc4—g2†? 8) Dxc4—gxh1D 9) Dh5! og hvit får et vinnende angrep.

Under sorts møte med samme motstander i 1954 gikk han rett i denne felle og ble jevnet med jorden i følgende miniatyrparti:

1) e4—e5 2) f4—exf4 3) Sf3—g5 4) d4—g4 (Lg7 skulle ha vært spilt her) 5) Se5—Dh4† 6) g3!—fxg3 7) Dxc4—g2†? (her er Dxc4 påkrevet) 8) Dxc4—gxh1D 9) Df4—Lh6? 10) Dxf7—Kd8 11) Lg5†! Sort ga opp, for etter Lxc5 følger Df8 matt. — Man går ikke i samme felle 2 ganger — iallfall ikke mot samme motstander. Som det berømte brente barn, klokere av skade, trakk sort nå:

4. **Lg7!**

(Kan sort få plassert løperen på g7 i en mottatt Kongegambit, vil han praktisk talt alltid få godt spill.)

5. **d4** **d6**

6. **Lc4** **Lg4**

Sort tar her sikte på en rask utvikling av offiserene på dronningfløyen, eventuelt fulgt av lang ro-kade.

7. **0-0** **Sc6**

8. **Se2**

Hvit er alt drevet over på defensen, nå mister han et tempo ved å trekke en allerede utviklet offiser for å dekke den angrepne d-bonden. Men også etter 8) d5—Sd5 9) Lb5†—Kf8! står sort best. Quaadegambiten (4. Sc3) er dermed gjendrevet.

8. **De7**

9. **c3** **0-0-0**

Hunsfosposten's kryssord

MOTTO: PAPIRKVALITETER

VANNRETT

- 1) Papirkvalitet, maskin 1 og 2
- 11)a, stat i U.S.A.
- 12) Instrument
- 13) Naboer
- 14) Tredje
- 15) Flyselskap
- 16) Porselensleire
- 19) I klemte
- 21) Finnes
- 22) I paenula
- 23) Ufyselig
- 24) Bedradd ektemann
- 26) Øyner
- 27) f
- 28) Selger
- 30)t, papirkvalitet, mask. 2
- 32) En slags medaljong
- 33) Guttenavn
- 34) Kjem. tegn
- 35) Hast
- 36) Atom
- 37) Gjør
- 39) Distrikt på Østlandet
- 43) Vokse
- 45) Land
- 46)rykk, papirkval. mask. 5

- 3) Ydet
- 4) Naboer
- 5) Blir papiret i Kalenderen
- 6) I mellomtiden
- 7) Papirkvalitet, maskin 4 og 6
- 8) Som 4 loddrett
- 9) Papirkvalitet, maskin 6
- 10) Utbrudd
- 17) Papirkvalitet, maskin 2
- 18) Tillatelse
- 20) Papirkvalitet, maskin 6
- 25) Best
- 29) Bånd av gulltråd
- 30) Papirkvalitet, maskin 5
- 31) Papirkvalitet, maskin 2
- 33) Liten hytte
- 36) I Birger
- 38) Vakker
- 40) Slette
- 41) Verb
- 42) Artikkell
- 44) Motsatt kompassretn.

Løsning side 24.

Vi kjenner en salgssjef i Detroit som når han skal prøve sine folks salgsevner, sender dem ut på jakt etter en leilighet med en trompet under armen.

(«Freedom & Union».)

LODDRETT

- 1) Papirkvalitet, maskin 2
- 2) Elv i Norge

Selvsagt ikke Dxe4 p. g. a. 10. Sxg5.

10. b4 Sh6
11. Ld3 Lxf3

Igjen trakk hvit en allerede utviklet offiser. Sort ligger nå langt foran i utvikling.

12. Txf3

Her kommer tårnet til å spille en sørgelig rolle under resten av partiet. 12. gxf3 ser ikke vakkert ut, men er nok allikevel det beste. Bonden på e4 trenger god dekning.

12. Th8-e8

13. a4

Lb5 besvares med Dxe4. Hadde hvit slått på f3 med bonden i forrige trekk, ville Lb5 vært sterkt.

13. Kb8

Sort forbereder fremstøtet f5, som foreløpig strander på en løpersjakk.

14. a5

Dermed er den sorte springeren berøvet fluktfeltet a5 når hvit jager den vekk med b-bonden. Hvits angrep på dronningfløyen synes å bli farlig.

14. f5!

Motangrep er det beste forsvar. b5 besvares nå med gaffelen fxe4.

15. e4xf5 Sxf5!

Begge de sorte springerne synes å være dødsmerket etter dette kavalerisjakk, men i virkeligheten samarbeider de fortreffelig.

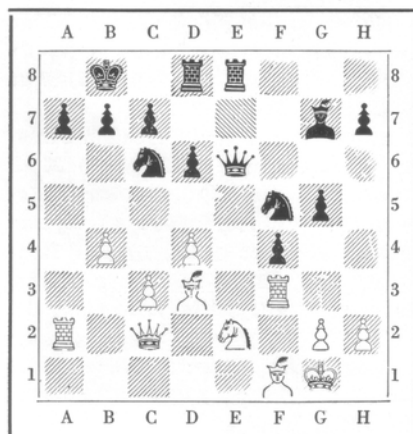
16. Ta2 De6

Unnsetter begge de truede kavaleridivisjoner, dronningen dekker den ene springeren, gir retrettsplass til den andre og angriper a-tårnet. Styrken i sorts posisjon gir seg til kjenne, brikkene virker sammen som deler av en sunn organisme.

17. Dc2

Nå slår det sorte angrep igjen. Men hvit har ikke noe bedre, på 17. Lxf5 følger selvsagt Da2.

Stilling etter hvits 17. trekk.

Nordenfjelsk foredlings sjå

Ovenstående tegning er hentet fra Trønderavisa i Steinkejer. Overskriften lød som følger: Nordenfjelsk foredlings sjå, og teksten var: — Ja, gutter, så er vi altså enige om henne. — Mannen som avgjør valget, skulle ikke være ukjent for «Hunsfospostens» lesere.

17. Sfxd4!

18. Sxd4 Lxd4†

19. Kh1

(eller cxd4, Sxd4 osv.)

19. De1†

20. Tf1 Dxc3

21. Lxh7 Te1!

22. Oppgitt

Hvit ga her opp da partiet er redningsløst fortapt.

En ung pike kom hjem fra skolen og fortalte at i dag hadde de lært å bake småkaker på skolekjøkenet.

— Fikk dere lov til å spise dem etterpå? spurte hennes mor.

— Fikk lov? fnyste datteren. — Vi måtte!

Formannen i Hunsfos Arbeiderforening, Salve A a s, er opptatt ved Genevès skolen. Skolen varer en måneds tid og elevene skal også besøke en rekke steder i Europa, slik at han regner med å være borte fra 19. mai til 14. juli. Tidligere har fra Hunsfos fru Reidun Madsen gjennomgått denne skolen.

Vi ønsker Aas lykke til!

MEDLEMSLOTTERIET

Gevinsten på kr. 200.00 i sportsutstyr, ble vunnet på nr. 1539 Åge Pedersen, PM 5—6.

Rett trekning bevitnes.

Hunsfos B.I.I.
Styret.

Hunfos „dirigerer“ hele fotball-avdelingen i Vindbjart

ASBJØRN OKSUM HAR LITT Å STÅ I MED

Hunfos har helt overtatt Vindbjarts fotballavdeling, så i år kan det kanskje ventes storfine greier fra den kanten. Asbjørn Oksum er blitt oppmann, Harry Voreland sekretær og Olav Lian medlem av fotballutvalget. Så nå skal det bli atskillige konferanser på Hunfos, når Vindbjart-lagene skal tas ut.

— Det skal bli morsomt å prøve seg, og det hyggelige er at det skjer med konas velsignelse. Hun er minst like interessert som jeg, betrodde Oksum oss for en tid tilbake.

— Og hvordan går treningen?

— I øyeblikket er jeg godt fornøyd. Programmet ser ut til å holde. Øystein Lie står for treningen, og det later til at guttene har tillit til ham. Det har vært et jevnt gjennomsnitt på tyve på treningen hver tirsdag, torsdag og lørdag. Vi har drevet bare ute i hele vinter, og hver lørdag har ballen vært i bruk. Alle synes å ville gjøre sitt beste for at vi skal hevde oss. Det gjelder om å komme i en slik posisjon at en sikrer seg mot nedrykking.

— Kampprogrammet?

— Vi skal møte Start i Kristiansand 16. april, MK i Mandal 20. april, så kommer Gvarv på besøk til Venesla 28. april, og hvis banen blir klar tidligere, står Snøgg på venteliste.

— Spillemateriellet?

— Vi må satse på et par juniorspillere utenom fjorårets mannskap. Dessuten har vi fått en nyinnmeldelse, Bjørn Marsteen som har spilt på Clausenengen i Kristiansund N. og Lunner. Han er 28 år.

Men det er ikke bare fotballen som opptar Oksum. Skisporten har vel egentlig ligget hans hjerte nærmest, og denne interesse er tydeligvis overført til sønnene som driver som aktive i harde tak. Begge har vært med å hente mange premier hjem for Vindbjart i vinter. Den ene har for øvrig prestert det kunststykke å hoppe ut av skoene, og når hans faderlige opphav kritiserte at han hoppet for kort, fikk han til svar:

— Hopper for kort! Du skjønner det at hvis jeg tar for mye i, kan

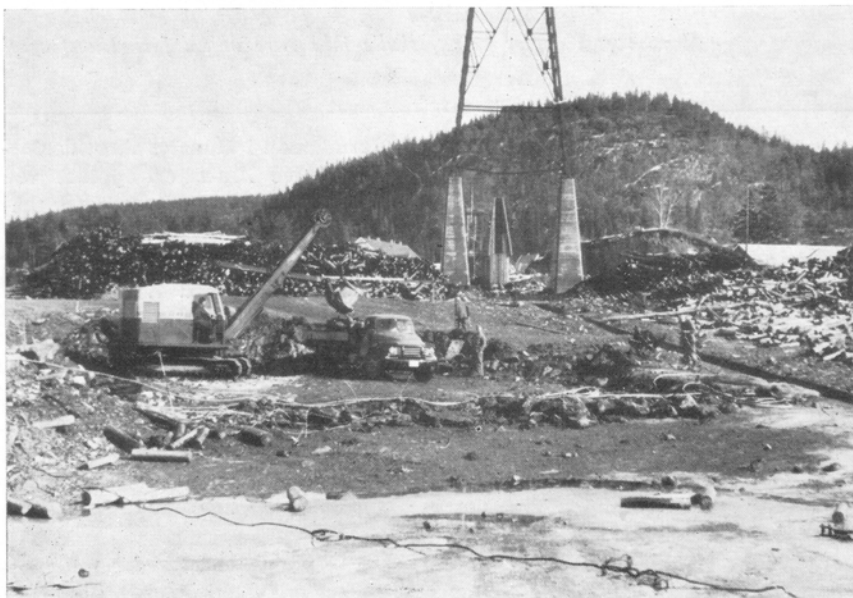

jeg ramle, og da får jeg ikke premie.

Selv har Asbjørn Oksum dyrket slalåmsporten og var med i årene 1948—55. Han har vært mye benyttet i administrasjonen både i Oddersjaas slalåmutvalg og Skikretsens utvalg, og ikke å forglemme: Han har vært formann i Hunfos Bedriftsidrettslag. Innimellom spiller han med i bedriftsfotballen. Håndballsporten er ham heller ikke fremmed. Han var nemlig i sin tid med på å stifte håndballaget på Rjukan, og han har også spilt håndball for Vindbjart. Og det må tas som et avgjort gledelig tegn at idrettsinteressen ikke er blitt mindre med årene.

Vi ønsker ham hell og lykke i den ingenlunde lette jobben som oppmann for et fotballag.

Her skal rensribygget reises

Arbeidet på det nye rensribygget er for lengst begynt. Her ser vi gravemaskinen i ferd med å grave ut tomta. Vi regner med å komme tilbake med en omtale av anlegget i neste nummer av «Hunfosposten». Innen den tid vil bygget forhåpentlig alt ha fått tak på.

Hunfos-preget

Den tynne deltagelsen i Hunfos B.I.L.'s flomlysrenn i lille Askedalen på torsdag 14/2 må vel skyldes de dårlige treningsmuligheter som hopperne har hatt i år.

Rennet ble nokså Hunfos-preget med bare 2 mann utenfra.

Resultatliste:

Klasse under 25 år: 1) Vidar Ormshammer, Hunfos 139.6 p., 2) Sigvart Bakken, do. 128.9, 3) Per O. Drange, Posten 107.3.

Klasse 25—35 år: 1) Audun Ormshammer, Hunfos 134.2 p., 2) Kjell Gundersen, do. 133.5, 3) Einar Jørundland, Lumber 132.7, 4) Bjarne Omdal, Hunfos 131.7, 5) Alf Renstrøm, do. 127.3, 6) Georg Berås, do. 118.8, 7) Tjøstolv Askekjær, do. 117.1.

Klasse over 35 år: 1) Kåre Olsen, Hunfos 135.7 p., 2) Henry Larsen, do. 127.1.

Innvendig maling av tykkmassetårn

Tykkmassetårnene er nå ferdige og tatt i bruk. Anleggsarbeidene begynte i mai måned, og tårnene ble fullført i takt med leveranse og montering av maskinelt utstyr. Av praktiske grunner er en del utvendige arbeider utsatt til våren.

Planer for bygget ble først utarbeidet av rådgivende ingeniør Aage O. W. Lindboe, Kr.sand S. De gikk ut på at de to tårn skulle bygges inne i det gamle fyrhus. Men nærmere undersøkelser viste at murveggene var dårlige, så vi fant det riktigst å rive fyrhuset.

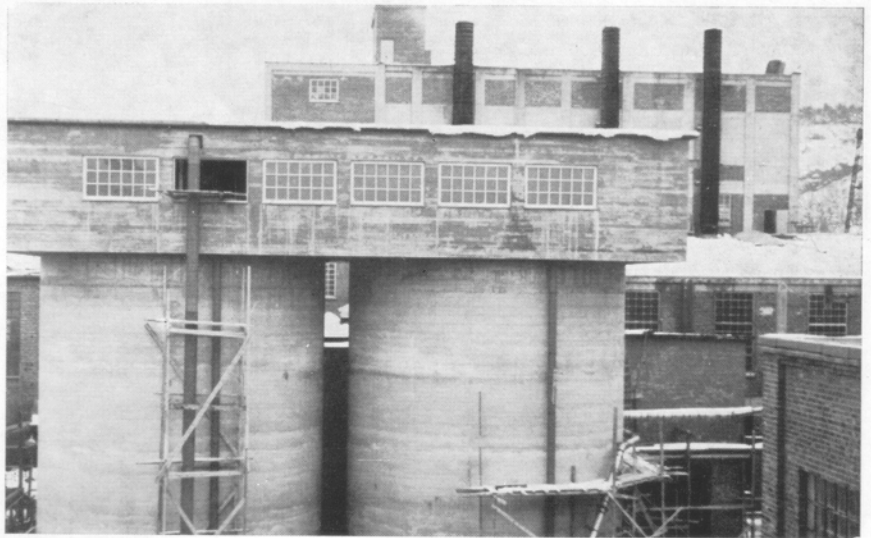
Nye planer ble utarbeidet av vår bygningsavdeling. Selve tårnene ble beholdt uforandret, men de ble nå bygget frittstående med uisolerte vegger og med varmekabler innlagt i betongen for å hindre frost. Ved foten av tårnene er det et hus over maskineriet, og i forlengelsen av dette, inn mot Adka, et rom som skal brukes til kompressorhus for en fremtidig pressluftsentral.

Bygningsarbeidene har ikke budt på særlige problemer. Begge tårn ble trukket ved hjelp av glideforskalling og støpt i løpet av 3½ døgn. A/S Høyer Ellefsen har vært hovedentreprenør. Statistiske beregninger og arbeidstegninger er blitt utført av rådgivende ingeniør Lindboe.

Tykkmassetårnene er siste oppholdssted for den rene cellulosemasse før den leveres til papirfabrikken. Enhver forurensning av massen i tårnene må derfor unngås. Overflatebehandling av tårnveggene innvendig ble derfor grundig forhåndsundersøkt. Flislegging er en gammel og velprøvd metode, men den er kostbar på så store flater. Polyesterbelegg ble også vurdert, men vi bestemte oss til slutt for å prøve maling.

Malingen må tåle slitasje og kjemiske påkjenninger under drift og ved rengjøring, temperaturvariasjoner i betongveggene, og påkjenninger fra den våte masse, uten å slites for meget eller å skulle av, og den må ikke bevirke ekstra dannelse av bekbelegg på veggene.

En rekke leverandører ble anmodet om å komme med forslag til maling, og Forskningsrådets Forsøkslaboratorium for maling og lakk

Bildet viser øverste delen av tykkmassetårnene. Bygget står så innklemt mellom de andre bygningene at det ikke var mulig å få med buset ved foten av tårnene.

fikk i oppdrag å gjennomføre nødvendige forsøk for å kunne velge ut den rette maling. Samtidig med betongarbeidene på tårnene ble det støpt et stort antall prøvestykker i betong som ble overflatebehandlet på samme måte som tårnveggene. Prøvestykkene var formet slik at de passet til Forsøkslaboratoriets prøvetutstyr.

DET KOM INN

en rekke forslag både fra norske og utenlandske malingfabrikker. Med forslagene fulgte malingprøver og instruksjon for påførselen. Utvalget ble gjennomgått av Forsøkslaboratoriet for maling og lakk, og det ble ikke aktuelt å innhente flere prøver.

Laboratoriets oppdrag gikk ut på å foreta sterkt aksellererte forsøk under hardere forhold enn de som vil oppstå i praksis.

Slitasjeprovne ble utført i et Gardners vaskeprøveapparat der malingen ble utsatt for 40 cm lange strøk av en 450 grams nylonbørste som ble ført frem og tilbake med en hastighet på 90 strøk pr. minutt under stadig overrisling. Forholdene under drift ble prøvet med overrisling av vann med pH = 4, og hver prøve ble utsatt for i alt 60,000 strøk. Slitasje som kan oppstå ved rengjøring av tårnene, ble prøvet med overrisling av 5 % NAOH-oppløsning, White Spirit, Octaro, Resex, vann av 70° C og NAOH-oppløsning

Av lic. techn.
AASMUND TVEITEN

av 70° C. Ved disse prøvene ble hver prøve utsatt for 4000 strøk.

Temperaturpåkjenningene ble undersøkt ved at prøveplater som var malt på den ene siden, ble dykket med den umalte side ned i vann opptil midten i 6 timer. Deretter ble de satt opp og plassert med den umalte side ned, 1 cm over vannflaten i en beholder som holdt 40 — 50° C. Samtidig ble platens overside stadig utsatt for vann av 1—4° C. Prøvingen varte i 14 døgn.

Vannbestandigheten ble prøvet ved at noen prøveplater som var malt på den ene siden ble holdt neddykket i vann i 7 døgn og andre plater som var malt på alle sider, ble holdt i en prøveholder under trykk på 1,5 kg/cm² i 14 døgn. Etterpå ble malingbelegget nøyaktig undersøkt.

EN DEL AV

de tilsendte malinger holdt ikke mål, og det var vannbestandighetsprøvene som tok knekken på de fleste. Tre av malingene besto alle prøver. Den ene viste riktignok antydning til avbleking under slitasjeprovne med varmt vann og varm natronlut på grunn av et visst innhold av kulltjærebeleg, men forholdet ble ik-

ke tillagt avgjørende vekt da det antas å være unødvendig å bruke så høy temperatur ved rengjøring. Forøvrig besto de tre malinger alle prøver, praktisk talt uten svakhets-tegn. Og det kan nevnes at en av malingene hadde vedheft til tørr betong på 62,5 kg/cm². Den ga etter ved at malingfilmen delte seg. Samme maling hadde 46,5 kg/cm² i vedheft til betong som på forhånd hadde vært utsatt for vannpåvirkning.

FABRIKKEN

som fikk leveransen, tok selv garantiansvaret og overlot utførelsen til et malermesterfirma i Kristiansand S. Fabrikkenes spesialist var til stede hele tiden mens malingarbeidene pågikk.

Veggflatene var blitt pusset med et 2—3 mm lag sementpuss tilsatt Daraweld og stålglattet etter hvert som betongen kom frem av glideforskallingen under støpningen. Før malingarbeidene ble påbegynt, var veggene blitt nøye inspisert. Grader ble skrapet eller slipt ned, og der det var antydning til bom, ble pusslaget skrapet helt bort. Etterpå ble det utført fuktighetsmålinger over alt, og hver flekk som viste fuktighetsutslag, måtte tørkes med blåselampe. Disse forarbeidene tok lang tid, og de viste tydelig at pussarbeidene må utføres meget omhyggelig. Selve malingen besto av ett understrøk og to dekkstrøk. Den ble påført med kost.

DET ENE TARNET

har nå vært i drift vel 1 måneds tid. Under første vannfylling var det en del små lekkasjer på den nederste delen. Lekkasjen lot seg lett utbedre, men det er verd å merke seg at samtlige vanngjennomslag fant sted over et område der vi for sikkerhets skyld hadde flislågt veggene innvendig, mens det ikke fantes en eneste fuktig flekk på tårnveggene der innsiden var blitt malt.

Den 62-årige ministerpresident i Nedre Sachsen, Georg Diederich, er en munter mann. Forleden overværede han nogle militærmanøvrer, og da han ved floden Aller så en soldat i arbejde, spurte han:

«Hvad laver De der?»

Soldaten: «Jeg frembringer tåge.»

Ministerpresidenten: «Så er vi jo kolleger. Jeg kommer nemlig fra det politiske.»

Fra et skirenn i Rakkestadbakken i gamle dager.

IDRETT I GAMLE DAGER

Lørdag 15. febr. 1922 hadde V.I.L. gutteskirend i Askedalsbakken. Der deltok 81 gutter. Føret var ikke godt, det var mildveir og klabbeføre.

Bedstemand blev Ottar Knutsen med hop paa 24,5 meter.

Præmieliste:

Kl. I. Fra 14 til 16 aar.

16 delt. Lengste hop 24 m.

1. pr. Gustav Andersen
2. « Henry Karlsen
3. « Olav Eikeland
4. « Birger Høland
5. « Tønnes Nordheim
6. « Einar Rønningen
7. « Ivar Eivindson
8. « Salve Salvesen
9. « Tellef Jørgensen

Kl. II. Fra 12 til 14 aar.

32. delt. Lengste hop 24,5 m.

1. pr. Ottar Knutsen
2. « Trygve Bakken
3. « Per Mørch
4. « Ole Andersen
5. « Olav Johnsen
6. « Edvin Bakken
7. « Erik Hagman
8. « Ernst Andersen
9. « Rolf Reinertsen
10. « Toralf Ravnevand
11. « Henry Johansen
12. « Jørgen Bakken
13. « Elias Nygaard
14. « Antvort Endresen

15. « Johan Lunden

16. « Karsten Strengenes

Kl. III. Fra 10 til 12 aar.

16. delt. Lengste hop 18 m.

1. pr. Olav Lian
2. « Emil Reber
3. « Ingvald Karlsen
4. « Ivar Andersen
4. « Arne Ravnevand
6. « Ingemand Andersen
7. « Otto Aasmundsen
8. « Einar Lie
9. « Karsten Lunden

Kl. IV. Under 10 aar.

16 delt. Lengste hop 7 m.

1. pr. Trygve Olsen
2. « Einar Strandberg
3. Egil Grundetjern
4. « Rolf Stokkeland
5. Sigurd Omdal
6. « Gudmund Neset
7. « Rolf Heiseldal
8. « Andreas Hammen

Ekstrapremie for bedste løper tilfald Ottar Knutsen. G. S.

BEDRIFTSSKØYTELØP:

Harald Verås var eneste deltager fra Hunsfos på skøyteløpet som ble holdt på Idrettsplassen i Kristiansand 9/2.

Distansen var 400 m og Verås gjorde bra figur og plasserte seg på 4. plass i klasse 17—25 år.

Av samtlige ca. 50 deltagere ble det 8.-plass på tiden 41.0. Vi gratulerer med innsatsen.

Blir lignende stevner arrangert neste vinter håper vi mange fra Hunsfos vil delta. BG.

Hunfos sterkest i 3 x 5 km stafett

TOK ANNET NAPP I BEGGE POKALENE

Det var ypperlige forhold under kretsmesterskapet 3x5 km ski-stafett som Hunfos arrangerte på torsdag 21. mars. Starten var som vanlig fra Moseidmoen filial, hvor også veksling foregikk. 7 lag deltok i stafetten, og det er heller i minste laget i såpass stor krets som Vest-Agder.

Reber Heisfabrikk ledet etter 1. etappe med Hunfos hakk i hel, — men ved andre veksling ledet Hunfos, og beholdt denne ledelsen til mål. Hunfos tok dermed pokalene for andre gang. Beste etappetid hadde Harald Nordbø, Hunfos 22.23. Eventyrpokalen til beste 3-mannslag

1) Hunfos ved Harald Nordbø,
Gerhard Lundevold
Elias Omdal	1.09.13
2) Reber Heisfabrikk ved
Per R. Spieler, Roar
Berntsen, Kjell Jensen	1.12.31
3) Sko & Klær	1.14.36
4) Havn & Transport	1.17.46
5) K.M.V. (Aluminiumbåter)	1.21.40
6) Boss Industri	1.25.52

Hunfos BIL's vandrepokal til beste 3-mannslag over 35 år

1) Hunfos BIL ved Kåre
Rødal, Helge Nordhagen,
Gunnar Grundetjern	1.17.33

Etappetidene:

1) Harald Nordbø, Hunfos	22.23
2) Per R. Spieler, Reber	23.05
3) Gerhard Lundevold, Hunfos	23.15
4) Ole Eidet, Boss Industri	23.21
5) Elias Omdal, Hunfos	23.25

6) Karsten Dvergsnes, KMV	24.15
7) Arv. Bjorvand, Sko & Klær	24.18
8) Kjell Jensen, Reber	24.39
9) Roar Berntsen, do.	24.47
10) Finn Paulsen, Sko & Klær	24.50
11) Oddbj. Hjetland, KMV	24.58
12) Bj. Torjussen, Sko & Klær	25.28
13) Reidar Nilsen, Hvn- & Trsp.	25.47
14) Idar Karlsen, do.	25.58
15) Erling Haugen, do.	26.01
16) Jan Ole Urdal, Boss Ind.	29.06
17) Helge O. Johansen, KMV	32.27
18) Omar Kløvfjell, Boss Ind.	33.25

Over 35 år:

1) Kåre Rødal, Hunfos	25.35
2) Helge Nordhagen, do.	25.43
3) Gunnar Grundetjern, do.	26.15

Den medisinske granskningen har gjort så store framskritt at det så og si ikke er et eneste friskt menneske lenger. (Ukjent filisof.)

FLOMYSRENN I ASKEDALEN

Det var ganske god deltagelse i Hunfos B.I.L.'s flomlysrenn som ble arrangert i store Askedalen på fredag 22/2. Interessen for vinteridrett innen bedriftene synes å være stigende.

Resultatliste:

Klasse 17—25 år: 1) V. Ormshammer, Hunfos 142.0 p., 2) T. Fjell, do. 126.2, 3) O. Wilhelmsen, Høie 120.8, 4) T. Kollen, Hunfos 117.2, 5) K. Støylehommen, Høie 116.0, 6) T. Jensen, Reber 113.5, 7) A. Austrud, do. 109.5, 8) A. Homme, T.B.R. 104.0, 9) G. Mykland, do. 60.4.

Klasse 25—35 år: 1) N. Tambini, Reber 133.6, 2) E. Jørundland, Omsetn.sentr. 130.3, 3) A. Justnes, A.s. Elektr. 128.7, 4) A. Ormshammer, Hunfos 128.0, 5) K. Gundersen, do. 125.3, 6) A. Renstrøm, do. 125.2, 7) T. Askekjær, Wallb. 117.5, 8) T. Flaa, T.B.R. 117.2, 9) T. Askekjær, Hunfos 109.8.

Klasse over 35 år: 1) R. Voreland, Hunfos 126.3, 2) J. Tveit, T.B.R. 116.7.

Det første bedriftslangrenn som er holdt i en lysløype

Hunfos B.I.L. var også i år først ute med bedriftslangrenn som ble holdt tirsdag 5/2.

Denne gang ble den nye lysløypa brukt, og det er første gang i Vest-Agder bedriftsidrettskrets historie at et bedriftslangrenn er holdt i lysløype.

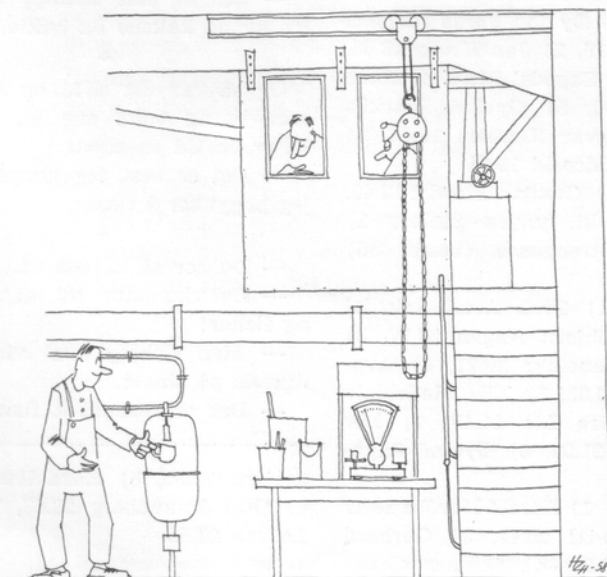
Løypa som er ca. 1 km ble gått 6 ganger, og foret var meget bra. Langrennet som var åpent for kretsen, var samtidig avdelingsmesterskap for Hunfos, men det var bare 3 lag som stilte med fullt mannskap. Etter de forholdsvis dårlige treningsmuligheter det har vært hittil i år var det ekstra hyggelig med såpass som 24 mann på startstreken, spesielt at såpass mange fra Kristiansand hadde funnet veien til Vennesla.

Resultatliste:

Klasse 17—35 år: 1) Harald Nordbø, Hunfos 24.01, 2) Gunnar Sørensen, do. 25.04, 3) Arvid Bjorvand, Åge Johannsons Eftf. 26.12, 4) Ole Eidet, Boss Industri 26.40, 5) Oddvar Haugland, Fruktimp. 26.47, 6) Ø. Lje, Hunfos 27.20, 7) Reidar Nilsen, Havn & Transp. 28.37, 8) Erling Haugen, do. 29.25, 9) Karl Hodnemyr, Hunfos 29.32, 10) Magne Hefoss, do. 30.01, 11) Thorbjørn Repstad, Falconbridge 30.49, 12) Einar Ås, Agder Meieri 31.11.

Klasse 35—42 år: 1) Gerhard Lundevold, Hunfos 25.33, 2) Elias

Forts. neste side.

M	A	G	A	S	I	N	P	A	P	I	R.
A	L	A	B	A	M.		O	B	O.		A.
S	T			T	E	R	S		S	A	S
K	A	O	L	I	N		E	M	T		E
I		F	I	N	S		P	A	E		R
N	I	F	S	E		H	A	N	R	E	I
P		S	E	R		P	I		N.		
A	G	E	N	T		B	I	L	L	E	T
P	A	T	S		K	A	R	L		R	A
I	L			I	O	N		A	P		P.
R	O	M	F	E	R	I	K		E	S	E
N	O	R	G	E		T	Y	N	N	T.	

LØSNING PÅ KRYSSORD

(Fra side 18)

Gullkorn

Ingen sjemann har noensinne styrt ut på et så ukjent hav som gj.snittsmennesket anno 1963. — Våre forfedre kjente sin livsvei fra vuggen til graven, men vi — vi kjenner ikke engang dagen i morgen.

(Walter Lippmann.)

*

— Intet er mer forkastelig enn et ungdommelig brushode med grå hår.

(G. E. Lessing.)

*

Det er bare et virkelig vakkert barn i verden, og hver eneste mor har det.

(Engelsk ordtak.)

Omdal, Hunsfos 25.37, 3) Helge Nordhagen, do. 26.33, 4) Gunnar Grundetjern, do. 27.08, 5) Kåre Rødal, do. 29.14, 6) Henry Larsen, do. 29.43.

Klasse 42—55 år: 1) Ove Steensohn, Banken 27.28, 2) Anders Bjørkås, Wallb.fabr. 30.34, 3) Arne Ravnevand, Hunsfos 31.00, 4) Arnold Beurling, do. 32.06.

Avdelingsmesterskap:

- 1) Skift 3: Harald Nordbø, Elias Omdal, Henry Larsen 1.19.21
 - 2) Dagarbeiderne: Gerhard Lundevold, Gunnar Grundetjern, Øystein Lie 1.20.01
 - 3) Kontoret/Lab.: Gunnar-Sørensen, Helge Nordhagen, Karl Hodnemyr 1.21.09
- BG.

PREMIERTE FORSLAG

Komitéen for bedømmelse av innkomne forslag, har den 7. febr. og 12. mars studert og behandlet de forslag som var kommet inn.

Følgende forslag ble premiert:

Bygdelangrennet

Det ser ut til å bli tradisjon over bygdelangrennet som er blitt holdt i samarbeid med IL Vindbjart de siste årene.

Denne gang gikk langrennet i den nye lysloypa, og både føre- og lysforholdene var utmerkede.

Lysløypa som er kommet i stand i samarbeid mellom IL Vindbjart og Hunsfos BIL, med litt kommunal støtte, er av stor betydning for idrettslagene.

Løypa som er ca. 900 m lang ble i torsdagens (24/1) langrenn gått 3 runder av de yngste og eldste gutter, og 5 runder av bedriftsløperne. H. Nordbø ble denne gang slått av Karl O. Strengenes med 29 sek. Vi er ellers meget imponert over den sterke langrennsgjengen som Vindbjart i dag har. Når sterke karer som Elias Omdal får 7.-plass sammenlagt, og G. Lundevold 10.-plass, så kan vi begynne å lure på hvor dette skal ende.

Resultatlisten:

3 runder, årskl. 1950: 1) Anders Askedal, Vindbjart 13.39, 2) Jan Oksum, do. 15.06, 3) Helge Voreland, do. 16.44, 4) Terje Larsen, do. 18.43, 5) Jonny Moseid 21.10.

Kl. 1949: 1) Øyvind Verås (dagens beste tid) 13.15, 2) Jan Kruse 13.55, 3) Svein Åge Sagedal 14.10, 4) Hans Rostveit 15.00, 5) Øyvind Bjørkås 15.11, 6) Yngvar Knutsen 16.08, 7) Sven Harald Moseid 19.54.

Kl. 1948: 1) Gunnar Stordal 13.40. 5 runder, kl. yngre junior: 1) Karl Otto Strengenes (beste tid) 19.18.

Kl. 1947: 1) Sven Arne Askedal 20.06, 2) Oddbjørn Hagen 20.17, 3) Finn Ole Honnemyr 20.21, 4) Arnfinn Heisel 20.33, 5) Nils Lindekleiv 21.07, 6) Kåre Lie 21.13, 7) Per Erik Granly 21.52, 8) Øyvind Sagedal 23.21.

Bedriftskl.: 1) Harald Nordbø 19.47 2) Elias Omdal 20.42, 3) Gerhard Lundevold 21.20, 4) Gunnar Grun-

Svend Åge Pedersen, nr. 762.

«Forslag til treing av papir, spesielt tynne gramvekter på skjærmaskinen.»

Alf Renstrøm, nr. 49.

«Forslag til nivåarrangement for akseptert masse i samlesylinder i sliperiet.»

Arnold Kløvfjell, nr. 159.

«Forandring av håndtak på transportvogn ved rullestol P.M. 4.»

*

For øvrig minner vi om at forslagspostkassen som er opphengt i vakta tømmes hver siste dag i måneden.

Videre ber vi om at forslagsstillerne benytter seg av utfyllings-skjemaene som fåes utlevert i vaktene.

Komitéen for innkomne forslag.

Små smil

Far og mor og Ole stod foran rovdyrburene, da løven plutselig brølede. Da der igen var ro, sagde Ole:

— Mor, hvis nu løven brød ud og hvis nu den åd far og dig. Hvafter en sporvogn skal jeg så ta' hjem?

*

— Mor, blir folk alltid ergerlig når man sier sannheten?

— Nei naturligvis ikke, kjære deg. Hvorfor spør du om det?

— Jo, jeg har nettopp spist opp tre av de kakene du bakte.

*

Og så var det silda og makrellen som lå og solte seg på stranden. Etter en tid sa silda:

— Det er best jeg jumper uti før jeg begynner å flasse.

*

— Du ser så nervøs ut.

— Det kommer av at jeg står og fisker!

— Men fisking skal virke beroligende på sinnet.

— Det er forbudt å fiske her.

detjern 22.56, 5) Kåre Rødal 23.00, 6) Otto Strandberg 23.43, 7) Henry Larsen 23.50.

B. G.